

VIENYBĖ

1886 • 97TH ANNIVERSARY YEAR • 1983

97 M. 7 N.

192 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

1983 M. BALANDŽIO [APRIL] 15 D.

Telephone
[212] 277-7257

50 CENTŲ

Romon atvyko 4 Lietuvos vyskupai

Balandžio 7 d. laidoje The New York Times korespondentas Henry Kamm iš Romos pranešė, kad balandžio 6 d. ten atvyko keturi Lietuvos vyskupai savo apyskaitiniam apsilankymui, kaip tai visiems katalikų vyskupams privalu padaryti kas penkeri metai.

Korespondentas pabrėžia, kad tai pirmas sykis, jog nuo 1940 m., kada Tarybų Sąjunga aneksavo Lietuvą, dvasininkams buvo leista tokią kelionę padaryti.

Korespondentas nerašo, kiekui laiko tie dvasininkai atvyko, tik išmini jų pavardes, tardamas, kad jų tarpe nėra vyskupo, kuriuo yra Julijonas Steponavičius, apaštališkasis sostinės Vilniaus administratorius ir kuris nuo 1961 m. laikomas ištremtu iš savo diecezijos. Ir dar priduria, jog Vatikano sluoksniuose manoma, kad tai buvęs tas pats vyskupas Steponavičius, kurį popiežius Jonas Paulius 1979 m. pakėlęs kardinolu in pectore, tai yra, neatskleidžiant jo vardo, kad jam nebūtų taikomos kokios nors valdžios represijos.

Atvykusieji yra: Kauno arkivyskupijos ir Vilkaviškio vyskupijos apaštalinis administratorius vysk. Liudas Povilonis, Telšių vyskupijos apašt. administratorius vysk.

Antanas Vaičius, Panevėžio vyskupijos apašt. administratorius vysk. Romualdas Krikščiūnas, Kaišiadorių vyskupijos apašt. administratorius vysk. Vincentas Sladkevičius.

Juos atlydėjo Vilniaus vyskupijos valdytojas kun. Algirdas Kazys Gutauskas ir kun. Vladas Michelevičius.

HABSBURGO LAIŠKAS VLIKO PIRMININKUI

Dr. Otto von Habsburg, Pabaltijo klausimu Europos Parlamente, pranešėjas, kovo 22 d. painformavo VLIKO pirmininką dr. K. Bobelį, jog jis formaliai paprašė Europos užsienio reikalų ministrus, kad jie balandžio mėnesį įvyksiančios sesijos metu praneštų, kokių žingsnių jie ėmėsi Pabaltijo rezoliucijos reikalu, ir ką jie numato daryti netolimoje ateityje. Habsburgas pridūrė, kad jo veikla Pabaltijo rezoliucijos reikalu jam suteikė didelio pasitenkinimo ir kad jam buvo ypač malonu susitikti su VLIKO pirmininku ir kitais "bičiuliais pabaltiečiais". Savo laišką jis užbaigė žodžiais: "Jūs galite pasitikėti, kad mes neleisim, šio reikalo eigai sustoti".

NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAI

LENKIJOJE

Šėcino apylinkėje gyvenantys Lenkijos lietuviai Vasario 16-ąją paminėjo vasario 13 d. ukrainų klube. Po pokalbio apie Lietuvos nepriklausomybės atstatymą, buvo suruoštos vaišės iš siuntinių, kuriuos neseniai prisiuntė Anglijos ir JAV lietuviai.

Šėcino lietuvių būrelis, kuris rūpinasi Dariaus Girėno paminklo priežiūra, gavo paramą iš Vak. Vokietijos, Švedijos ir JAV lietuvių jubiliejiniam ženkleliui nukalti. Šiuo metu tas ženklelis jau gaminamas vienoje dirbtuvėje Stargarde.

Lietuviai gavo kampilį Soldino muziejuje Dariaus-Girėno eksponatams išstatyti. Deja, dabar dar neturi ko nors vertingesnio, išskyrus knygą "Sparnuoti lietuviai", iš kurios padarė padidintas fotografijas.

AUSTRALIJOJE

Šventė Sydnejuje buvo paminėta du kartu: vasario 18 d. kartu su estais ir vasario 20 d. Sydnejaus Liet. Namuose, kur paskaitininku buvo prof. dr. Vytautas Doniela.

Jungtiniame estų-lietuvių mi-

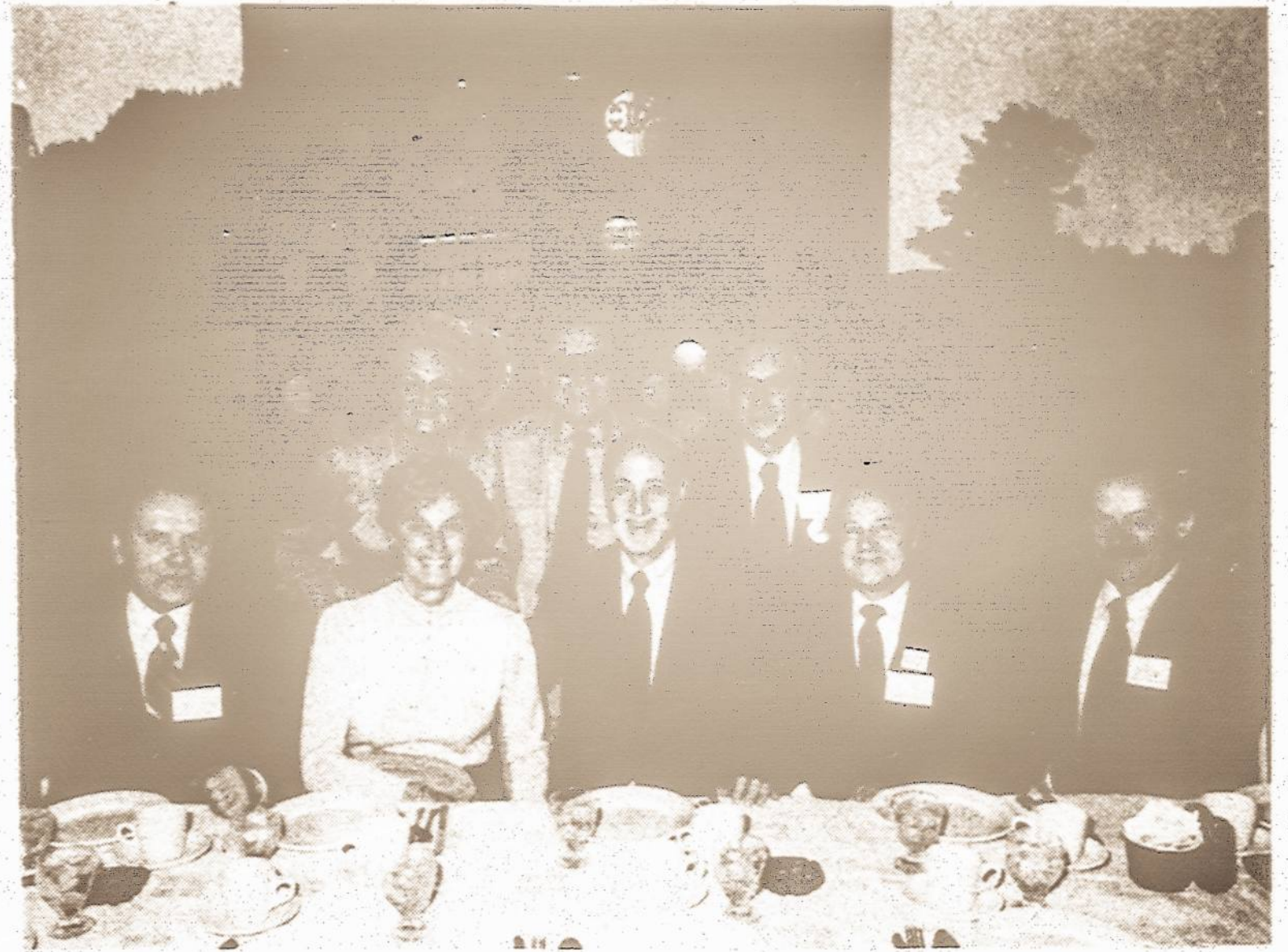
nėjime dalyvavo daug aukštų Australijos politinių veikėjų, kurie tą progą pasakė kalbas. Ministrą pirmininką M. Fraserį pavadindavo senatorius Baume, o Darbo partijos lyderį Hawke pavadavo parlamento atstovas dr. Klugman. Taip pat dalyvavo parlamento atstovas B. Smith, Pavergtųjų Tautų komiteto pirmininkas, ir kiti.

Tuo pat laiku Sydnejaus Liet. klubo bibliotekos vadovybė drauge su estais buvo surengę knygų parodą. Buvo išstatyti leidiniai daugiausia anglų kalba apie Baltijos kraštus.

PARYŽIUJE

Minėjimas įvyko vasario 19 d. italų katalikų misijos patalpose. Kopyčioje kun. B. Le Franc, Paryžiaus arkivyskupijos vikaras užsieniečiams, ir kun. Jonas Petrošius, iš Prancūzijos lietuvių sielovados, atlaikė pamaldas už Lietuvos laisvę. Pamokslą pasakė svečias kunigas, jau ne pirmą kartą dalyvaujantis lietuvių tarpe, ir gerai yra susipažinęs su tikinčiųjų padėtimi Lietuvoje.

Nukelta į 7 psl.

Lietuvių Respublikonų pakviestas, Marquette Parke lankėsi kandidatas Chicagos mero pareigoms Bernard Epton su žmona. Iš k. į d.: Lietuvių Respublikonų valdybos nariai:—Anatolijus Milūnas, Audrey ir Bernard Eptonai, Pr. Jurkus, J. Talandis. II eil. Andrijauskienė, Šulaitis ir Alg. A. Regis. Kandidatas Epton rinkimus pralaimėjo, o Chicagos meru išrinktas juodis Harold Washington. V. Jasinevičiaus nuotr.

Pagerbs senatorių Charles Percy

Illinois Lietuvių Respublikonų Lyga jau dvylikti metai iš eilės rengia tradicinį atžymėjimų banketą, kurio metu lietuvių visuomenei pristatomi du asmenys, kurių darbai ir nuopelnai tiek visuomeninėje tiek politinėje veikloje yra gerai žinomi.

Šių metų bankete, kuris įvyks gegužės 7 dieną, šeštadienį 7:30 val. vakare Lietuvių Tautiniuose Namuose, 6422 So. Kedzie Ave., Chicagoje, "Spirit of Freedom"—"Laisvės Žymeniui" bus pagerbtas senatorius Charles H. Percy-Senato Užsienio Reikalų komisijos pirmininkas ir nuoširdus lietuvių draugas. Ar tai Vasario 16 dienos minėjimai Amerikos Senate, ar pagalba lietuvių kalba radio programoms į Lietuvą, ar rezoliucijos Lietuvos reikalais, ar kiti mums rūpimi reikalai, lietuviai vis gali tikėtis iš senatoriaus Percy pagalbos. Būtu gražu, kad ir mes jį tinkamai pagerbtume, kaip kad tai yra padariusios kitos tautinės grupės, ir gausiai dalyvautume šiame bankete.

Kitas žymuo yra skiriamas lietuvių kilmės asmeniui, ir pirmą kartą laike dvylikos metų šis atžymėjimas Illinois Lietuvių Respublikonų Lygos buvo paskirtas ir bus banketo metu įteiktas moterei. Aušrai M. Zerr iš Philadelphia, Pa.—buvusi Amerikos Lietuvių Bendruomenės Visuomeninių Reikalų Tarybos pirmininkė ir ilgametė Lietuvių Bendruomenės vicepirmininkė, Amerikos Lietu-

vių Respublikonų Federacijos vicepirmininkė ir aktyvi lietuvių visuomenėje, banketo metu priims 1982 Metų Atsižymėjusios Lietuvos žymenį.

Illinois Lietuviai Respublikonai nuoširdžiai kviečia dalyvauti šiame bankete ir savo dalyvavimu prisidėti prie pagerbimo šių asmenų, kurie mūsų dėmesio ir įvertinimo tikrai užsitarnavo.

Vietas prašome rezervuoti pas Lygos pirmininką Praną Jurką, tel. 8342906 ar pas Lygos parengimu pirmininkę Reginą Andrijauskienę, tel. 776-6592.

Kviečiame taip pat talpinti skelbimą ar pasveikinimą banketo programoje. Vieno puslapio kaina \$30, pusė puslapio \$20.

Sveikinimo ar skelbimo tekstą prašome siųsti iki balandžio 20 dienos Kazimierui Oksui, c/o Lithuanian American Republican League of Ill., 2422 W. Marquette Road, Chicago, Ill. 60629.

Bus trumpa meninė programa, geras lietuviškas maistas, gera ir draugiška lietuvių republikonų aplinka ir šokiai prie Aido orkestro muzikos.

Linas Juozas Dziukas, Melbourne, Australijoje universitete pripažintas ir jam įteiktas Medicinos Mokslų Daktaro diplomą. Tai pirmas lietuvis Australijoje, pasiekęs medicinos mokslų doktoratą. Dabartiniu metu Linas J. Dziukas dirba Melbourne univ. skyriaus viršininku.

Vienybe is published twice a month by Valerie Tysliava and son Joseph N. Tysliava at 192 Highland Boulevard, Brooklyn, N. Y. 11207. Second Class postage paid at Brooklyn, N. Y. Postmaster: Send address changes to Vienybe, 192 Highland Boulevard, Brooklyn, N. Y. 11207.

Subscription per year \$10.00. By First-Class mail \$25.00.

Staff: Editor: Jonas Valaitis; Managing and Layout editor: Valerie Tysliava; Assistant: Ann Waivada; Business Manager and Photo editor: Joseph N. Tysliava.

Contributing editors and writers: Mykolas Drunga, Demie Jonaitis, Charles P. Kal, Juozas Kreivenas, Edvardas Sulaitis, Vytautas Zalatorius.

LIETUVOS AUTORIŲ KŪRYBA KITUOSE KRAŠTUOSE

Jungtinėse Valstijose šiuo laiku lankosi iš Lietuvos Jonas Lenkauskas. Jis yra Šveicarijoje pasirašytos autorių teisių sutarties atstovas Lietuvoje. Į šią organizaciją Tarybų S-ga įsijungė 1973-aisiais metais, o Lietuva—1974 m. balandžio mėn. Per tą trumpą laiką Lietuva palaiko glaudžius ryšius su 1100 tarptautinių organizacijų 50-yje valstybių. Pačioje Lietuvoje, palaikančių ryšius su Lietuvos skyriumi veikia 1110 organizacijų. Tas organizacijas sudaro: literatūros, muzikos, dailės kūrinii nariai, kurie gauna honorarus, arba užsienis privalo jiems mokėti honorarus už naudojimą jų kūrybos.

☆ ☆ ☆

Lietuva pernai susilaukė 20 naujų autorių ir 400 kūrinių. Dabar ten yra pripažintų 530 autorių-rašytojų, dramaturgų, kompozitorių, fotografų, dainų tekstų kūrėjų, kurie Lietuvoje ir už jos ribų savo kūryba aktyviai reiškiasi.

Lietuvos rašytojų grožinę literatūrą užsieniečiai verčiasi į 1130 savų kalbų. Bet yra šalių, kurios tarybinės (aišku, ir Lietuvos) rašytojų kūrinių neįsileidžia ir tarpusavio ryšių nepalaiko.

Lietuva šiandien sutartis turi su: Graikijos leidyklomis išleisti J. Baltušio "Sakmę apie Južą", V. Martinkaus ir V. Žilinskaitės kūrybos, o G. Kanovičiaus "Žvakės vėjyje" bus išleistos Izraelyje. Austrijoje ir Vakarų Vokietijoje numatyti išleisti K. Sajos apsakymai. Suomiai baigia paruošti Lietuvos apsakymus savo kalba.

Jungtinėse Valstijose jau yra išleistas S. Gedos poezijos rinkinys "Rudens dainos". Lietuvos kūrybos žmonių darbų yra išleista Norvegijoje ir Indijoje.

Rytų Vokietijoje išleisti: Kristijono Donelaičio, K. Borutos, A. Gudaičio-Guzevičiaus, E. Mieželaičio, J. Marcinkevičiaus, J. Avyžiaus, M. Sluckio, A. Bieliausko raštai. J. Avyžiaus "Sodybų tuštėjimo metas" išleisti net 2 kartus.

Pernai su R. Vokietija sudarytos 5 naujos sutartys išleisti Lietuvos rašytojų kūrinių. Nuo 1974 m. iki 1982 m. su Rytų Vokietija Lietuvos sudarytos 52 sutartys.

Bulgarija taip pat domisi Lietuvos rašytojais—susitarta išleisti arba jau išleisti 55 kūriniai, Lenkijoje—38, Vengrijoje—32, Rumunijoje—4.

☆ ☆ ☆

Gal visus viršija Čekoslovakija, išleidusi ar susitarusi išleisti net 75 lietuviškus veikalus. Vien pernai išleido: J. Baltušio "Sakmę apie Južą" V. Petkevičiaus—"Apie duoną, meilę ir šautuvą", A. Šaltenio—"Riešutų duona", "Lietuvių poezijos antologija", P. Griškevičiaus "Šalis prie Nemuno", L. Šepečio "Žmogus, menas, aplinka". Pasirašyta sutartis išleisti K. Sajos "Tik nepalik pėdsakų" ir "Ubagų sala". Taip pat čekai išleis S. Šaltenio apysaką "Duokiškis" ir seriją V. Šimkaus eilėraščių.

Bulgarijoje, Vengrijoje, Rumunijoje vaidinama K. Sajos "Ubagų sala", o "Devynbėdžiai"—Čekoslovakijoje, J. Marcinkevičiaus "Katedra"—Vengrijoje, "Mindaugas"—Čekoslovakijoje ir J. Grušo "Meilė, džiazas—ir velnias"—Vengrijoje.

☆ ☆ ☆

Budapešte ir Debrecene Vengrijoje, pavasarį bus suruošti lietuviškos muzikos koncertai.

Vakarų Vokietijos ir Italijos leidyklos pasirašė 9 sutartis išleisti Lietuvos kompozitorių kūriniams.

Lietuviškosios muzikos koncertai pernai buvo: Čekoslovakijoje, Bulgarijoje, Rytų Vokietijoje ir Vakarų Vokietijoje, Vengrijoje, Lenkijoje, Japonijoje, Austrijoje, Suomijoje, Belgijoje, Jugoslavijoje ir Vakarų Berlyne. Ten buvo atlikti 16-kos lietuvių kompozitorių kūriniai. Populiariausi: Čiurlionio, Dvariono, J. Juzeliūno, O. Balakausko.

Pernai tarybinuose pasirodymuose Čekoslovakijoje, Lenkijoje, Vengrijoje Rytų ir Vakarų Vokietijoje muzikai grojo 21 lietuvių kompozitoriaus 33 kūriniai. Čekoslovakijos muzikinių veikalų leidykla taip pat išleido plokštelę, kurioje yra J. Juozapaičio, V. Montvilos, V. Barkausko, V. Laurušo, B. Kutavičiaus ir E. Bajoro kūrinių.

☆ ☆ ☆

Kaip matome, lietuvių kultūrininkų darbai-raštai, muzika plačiai naudojami pasaulyje.

Jonas Valaitis

Pašto pažeidimai Sovietų Sąjungoje

Vakaruose gyvenantys pastebėjo, kad pastaruoju metu laišakai bei siuntiniai iš Lietuvos ar į Lietuvą ilgiau keliauja, arba iš viso adresatų nepasiekia. Ką bekalbėti apie laiškus kaliniams Sibiro gilumose! Iš ten laišakai dažniausiai grįžta, arba konfiskuojami.

Kongresmanas Benjamin Gilman iš New Yorko, priklausęs JAV Kongreso pašto komisijai ir yra asmeniškai tuo reikalu susirūpinęs, kreipėsi į Amerikos 50 centrinių organizacijų, norėdamas surinkti konkrečius duomenis iš tų, kurie su gyvenančiais Sovietų Sąjungoje susirašinėja.

Gilman rašo: "Man prašant, pašto komisija, kuriai aš priklausau, šiuo klausimu pravedė tris atskirus apklausinėjimus—1978 gegužės 8, liepos 25 ir 1979 liepos 2 d. Per tuos apklausinėjimus žydų, religinių ir etninių grupių bei mokslinių ir profesinių organizacijų atstovai iškėlė konkrečius pavyzdžius, kaip Sovietų Sąjunga sąmoningai kliudo bei sulaiko savo piliečių paštą.

Kai Sovietų Sąjunga pratęsia pašto nepristatymo politiką, mes privalome padėti tiems, kurie bando su gyvenančiais Sovietų Sąjungoje susirašinėti".

Kongresmanui prašant, Lietuvių Informacijos Centras paruošė dokumentaciją liudijančią pašto nepristatymą Sovietų Sąjungoje JAV kongreso pašto komisijai. Ta dokumentacija bus naudojama apklausinėjimams. Lietuvių Informacijos Centras taip pat ir centrinei JAV pašto įstaigai šiuo reikalu pasiuntė pareiškimą.

1983 vasario 17 Amerikos tarptautinio pašto skyriaus pareigūnas Edward W. Walker Lietuvių Informacijos Centrai pranešė, kad jo įstaigai turi būti perduoti tie laišakai, kurie yra adresuoti kaliniams ir kurie grįžta pažymėti "adresatas nežinomas". Jis sutinka

šią problemą iškelti sovietų pašto pareigūnams.

Nors atskiri žmonės ir grupės siunčia registruotus laiškus kaliniams, bet daugelis tų laiškų adresato nepasiekia. Pvz., prieš metus grįžo nemažai kvitukų, pasirašytų ne kalinio, o pašto ar lagerio administracijos. Šiais metais pastebima, kad nuo Andropovo valdymo pradžios dauguma laiškų grįžta pažymėti "adresatas nežinomas".

Visi JAV-jose ir turį tinkamos dokumentacijos, prašomi prie šios akcijos prisidėti. Kas turi sugrąžintų laiškų originalus, siuntinius (nuotraukas ar fotokopijas), registruotus kvitukus ir kitą panašią vaizdinę medžiagą, prašomi ją siųsti Lietuvių Informacijos Centrai, 351 Highland Blvd., Brooklyn, New York 11207. Kas turi kokių klausimų, prašome skambinti (212) 647-2434.

BE SPECIALAUS LEIDIMO IŠ LIETUVOS NELEIDŽIAMA SIŪSTI KNYGŲ

Maskvos Ryšių ministerija išsiuntinėjo specialias telegramas į pašto skyrius—nuo 1982.IX.1 nepriimti į užsienį jokių banderolių su knygomis. Jei nori išsiųsti knygą į Lenkiją, Rumuniją, Ameriką ar Prancūziją, malonėk gauti specialų leidimą Maskvoje ar pas ypatingą įgaliotinį, užsimokėk muitą ir tik tada gali giminėms, draugams ar pažįstamiems išsiųsti... tarybinę knygą.

Taip pat ir užsienio lietuviškasis jaunimas, kuris jau 9 metus iš eilės galėjo vasaromis atvažiuoti Vilniaus universitete pasimokyti lietuvių kalbos, pasižiūrėti Lietuvos, susitikti su draugais, šiemet jau negalėjo atvažiuoti į senąją Alma Mater. Valdžia uždraudė.

Veržiasi tarybinio gyvenimo gnybtai. T. Gaudentas

Dar viena auka iš lietuvių tarpo

Kaip žinome, eilei JAV gyvenančių lietuvių jau yra iškeltos bylos dėl jų nutylėjimo dirbusių su naciais karo metais, pildant įvažiavimo į JAV dokumentus, ar norint gauti šio krašto pilietybę.

Šios bylos yra sukėlusios įvairių nuomonių. Dauguma jų stebisi Amerikos valdžios organais (konkrečiai—OSI) noru terorizuoti čia gyvenančiuosius žmones.

Kovo mėn. viduryje Chicagos spaudoje, per radiją ir televiziją buvo paskelbta dar viena tokia auka iš lietuvių tarpo. Apkaltinimo susilaukė Cicero mieste gyvenantis 69 m. amžiaus lietuvis—Antanas Virkutis. Kaip pranešama, šis mūsų tautietis yra buvęs Šiaurės miesto kalėjimo viršininku nuo 1941 m. rugsėjo iki 1944 m. sausio mėnesio.

Jis yra traukiamas į JAV apygardos teismą už tai, kad neteisinaigai pažymėjo savo darbdavį, kuomet užpildė įvažiavimo dokumentus.

Kaip pranešama, Virkutis per 60 dienų turi atsakyti į 15 puslapių ilgumo kaltinimus. Tada bus pradėta teisme byla.

Cicero lietuviai Antaną Virkutį pažįsta kaip ramų žmogų, kuris čia gyvendamas nepriklausė jokioms lietuvių politinėms partijoms ir niekam čia nepastojo kelio. Jį ir dabar galima dažnai matyti bevaikščiojantį Cicero gatvėmis, pasiremiantį lazdele. Visi stebisi, kad Virkutis, būdamas tokio ramaus būdo, galėjo kada nors kam nors padaryti blogo, ką reikėtų bandyti nuslėpti.

PABALTIEČIAI KREIPĖSI Į EUROPOS UŽSIENIŲ REIKALŲ MINISTERUS

Ryšium su balandžio 12 d. įvyksiančia Europos Parlamento užsienio reikalų ministrų sesija, dr. K. Bobelis kovo 25 d. Pabaltiečių Pasaulinės Santalkos vardu pasiuntė užsienio reikalų ministrams raštą apie Pabaltijo kraštų padėtį. Raštą gavo: Belgijos, Danijos, Airijos, Italijos, Prancūzijos, Vokietijos, Liuksemburgo, Olandijos ir Anglijos ministrai, kurie prašomi remti Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybės atstatymą.

Vienybė, 1983 m. balandžio 15 d.

STEBĖTOJO PASTABOS

Vienybėje buvo rašyta apie tarybinę dvasiškių grupę, kuri neseniai viešėjo Anglijoje. Buvo paminėta ir apie tos grupės narį lietuvį mons. J. Žemaitį. Pasinaudodami netiksliais Europos Lietuvis laikraščio informacijomis buvome pareiškę, kad jis "vengęs pasirodyti Londono lietuvių bažnyčioje". Taip pat buvo padarytas Londono lietuviams priekaišta dėl tautiečio iš Lietuvos nepakvietimo į savo tarpą.

Tačiau kaip dabar Tėviškės Žiburiuose rašo to savaitraščio korespondentas iš Anglijos, mons. J. Žemaitis lietuvių parapijoje Londone dalyvavo. Čia sakoma:

"Mons. J. Žemaitis po pasimatymo su kardinolu atvyko apžiūrėti lietuvių šventovės Londone. Viską jam aprodė parapijos tarybos žmonės. Šventovė jam labai patiko, sakė netikėjęs, kad už Lietuvos ribų yra tokių gražių šventovių.

Klebonijoje jam buvo staigmena—čia jo laukė arkivyskupas dr. J. Bulaitis ir parapijos klebonas kun. dr. J. Sakevičius, MIC. Vėliau atvyko Britanijos Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos sekretorius inž. R. Baublys. Tame trumpame susitikime lietuviškos parapijos centre dalyvavo penktas žmonių.

Gaila, kad kai kurie korespondentai rašo nepatikrintas žinias, kurias, imant už gryną pinigą, išvelia netikslumų. Tas atsitiko ir su mons. J. Žemaičiu.

Kalbant apie Europos Lietuvis savaitraštį, reikia paminėti, jog jis šiaip savo informacija yra gana geras, net geresnis už kai kuriuos JAV laikraščius. Beje, jis kuris laikas nebeturi nuolatinio redaktoriaus. Vėliausioje laidoje skelbiama, kad tokio redaktoriaus ieško.

Iš Lietuvos gauta žinia, kad ten pasirodė vėl viena išėivių poetų knyga. Šį kartą išspausdinta Anglijoje gyvenančio poeto Vlodo Šlaito lyrikos rinkinys, pavadintas "Be gimtojo medžio". Pats knygos pavadinimas sako, jog poetas savo kūryba ilgisi gimtinės, apie ją dainuoja.

Štai, šio naujo rinkinio eilėraštyje Medžiai V. Šlaitas taip eiliuoja:

medžiai kaip moterys
rankas nuleidžia, ir aš noriu
iškelti rudenį kaip—
iškamšą ir šaukt,
kad šitas purvinas
ruduo praeis, tik reikia
iki pavasario dantis sukąsti!

Knyga išleista 7 tūkstančių tiražu, 142 pusl. Joje telpa eilėraščių iš visų 9 iki šiol pasirodžiusių VI. Šlaito knygų, o taip pat ir iš spaudai rengiamos knygos.

Pažymėtina, kad VI. Šlaitas pasėkė anksčiau Lietuvoje su savo kūryba pasirodžiusių išėivių poetų pėdomis. Ten išspausdintos Juozo Tysliavos, A. Mackaus, J. Meko, B. Rukšos, H. Radausko ir kt. rinktinės. Šiai knygai iliustracijas sukūrė kitas išėivijos menininkas—dailininkas V. K. Jony-

Vienybė, 1983 m. balandžio 15 d.

nas. Reikia džiaugtis, jog išėivių kūryba vis dažniau gali pasirodyti gimtojo krašto padangėje.

Netrukus turėtų pasirodyti ir Bostone gyvenančio poeto Stasio Santvaro Lyrikos rinktinė.

Lenkijoje išėinančio lietuviško laikraščio Aušros red. E. Petruškevičius šio leidinio 1982 m. Nr. 3 paskelbė vedamąjį, kuriame iškelia daug įvairių dalykų. Štai vienas mūsų dėmesį patraukęs atsitikimas:

O kaip vertinti tokį incidentą? Štai atvyksta Punskan lietuvis, įžengia į parduotuvę ir kažko lenkiškai prašo. Pardavėja nustebusi teiraujasi, ar tas jau pamiršęs lietuviškai kalbėti. Štai labai įžeidę mūsų oficialų pilietį, kuris rašęs skundą viršininkams, atseit—pardavėja verčianti jį kalbėti lietuviškai, kuomet valstybinė kalba esanti lenkų.

Mūsų tautiečiai savo pokalbiuose dažnai teigia, kad JAV pajėgiausia pasaulio šalis, kad čia geriausios ekonominės sąlygos ir pan.

Atrodo, kad tokie teigimai jau gerokai pasenę, ypatingai po paskutiniu metu čia siaučiančio nedarbo, pragyvenimo pabrangimo, sunkėjančių ekonominių sąlygų, ne labai aiškios užsienio politikos ir pan.

Štai, **Draugas** savo skyrelyje "Dviejuose horizontuose" idėjo pasakojimą apie iš V. Berlyno į Ameriką atvykusį lietuvį. Šis, paklaustas apie jo kaip pensininko pajamas, atsakęs kad amerikietiška valiuta jo pensija siekia 1,200 dol. per mėnesį, priedo dar nemokamas gydymas, vaistai. Atvykėlio iš V. Berlyno teigimu, V. Vokietija moka pensijas ne tik už Vokietijoje išstautą laiką, bet taip pat ir nepriklausomoje Lietuvoje.

Ir toliau ten rašoma: "Svečio žodžiais, prieš eilę metų jam buvo pagundų emigruoti į JAV, tačiau apsisprendęs pasilikti toje iš visų pusių raudonosios armijos apsuptoje saloje—Berlyne. Dabar džiaugiasi, kad sprendimą padaręs teisingą, nes esąs viskuo aprūpintas ir vargu ar Amerikoje tokias saulėleidžio dienas būtų užsitikrinęs". [eš.]

Columbia prezidentas lietuvių dvare

Bogota. — Vienybės korespondentas Columbia valstybėje, Pietų Amerikoje mums praneša, kad Columbia valstybės prezidentas labai gerbia sėkmingai Columbijoje įsikūrusiuosius lietuvius. Įvertindamas jų pastangas praturtėti, tuo patim kartu, esą, praturtina ir Columbia valstybę.

Viena geriausiai įsikūrusių šeimų yra Didžiulių šeima. Prezidento patarėjai viena gražią dieną kovo mėn. į Didžiulių dvarą įvedė specialų telefoną, kuriuo pas Didžiulius besilankęs prezidentas galėtų kas valandą kontaktuoti prezidentūrą, arba prezidentūra galėtų kontaktuoti prezidentą. Rytojaus dieną, prezidentas pats vairavo savo

Siemet sueina 50 metų nuo Dariaus-Girėno skridimo per Atlantą. Jaunas skulptorius Gediminas Zuklys tai sukakčiai rengia Atlanto nugalėtojų skulptūrą. V. Kapočiaus nuotrauka

Lietuvių vargai Seinuose nesibaigia

Tėviškės Žiburių savaitraštis vasario 10 d. laidoje išidėjo savo bendradarbio iš Seinų rašinį, pavadintą "Neleido pamaldų už vyskupą", kuriame skundžiasi, kad lenkai ir toliau skriaudžia lietuvius katalikus. Ten rašoma:

"1982 m. lapkričio mėnesį buvo minima 80 metų mirties sukaktis Seinų vyskupo A. Baranausko, "Anykščių šilelio" autoriaus, kuris yra palaidotas Seinų bazilikoje. Lietuviai seiniečiai parašė klebonui prašymą, kad ta proga leistų Mišias lietuvių kalba. Klebonas atsakė neigiamai, teisindamasis, kad tai priklauso nuo vyskupo. Seiniečių jaunimas sudarė delegaciją ir paprašė pasimatymo su vyskupo pagalbininku, kuris tada ėjo mirusio Lomžos vyskupo pareigas. Dieną prieš pasimatymą klebonas kun. St. Rogovskis pranešė delegacijai, kad vyskupas nenori jos priimti. Bet jaunimo delegacija vistiek nuvažiavo į Lomžą ir buvo priimta.

Vyskupas laikėsi šaltai ir pareiškė noris laikytis mirusio vysk. M. Sasnowskio sprendimo neleisti lietuviškų Mišių bazilikoje net ir a. a. vysk. A. Baranausko sukakties proga. Tada vienas jaunuolis tarė: "Ekscelencija, vyskupas Sasnowskis leido Mišias lietuvių kalba už a. a. kardinolą Wyszynski, o dabar neleidžiama—už lietuvių vysk. Baranauską". Vyskupas į tai atsakė, kad lietuviams Seinuose yra paves-

ta buvusi liuteronų šventovė (telpa apie 30 asmenų) ir koplyčia Žagariuose (telpa apie 80). Kad lietuvių ten yra 3000, lenkas vyskupas nekreipia dėmesio.

Tokioje būklėje Suvalkų trikampio jaunimas stipriai linksta į ateizmą, nes lenkų nacionalizmas, ištvirtinęs šventovėse, atstumia jį nuo tikėjimo. Matydamas tokią skriaudą lietuviams, jaunimas yra verčiamas rinktis kitą kelią protesto ženklan."

NORI SULENKINTI LIETUVIUS

Taip pat tame rašinyje teigiama, kad lenkai nacionalistai sustiprinimo lenkinimo procesą. Tuo reikalu ten taip sakoma:

"Pavyzdžiui, katekizmo pamokos būna tikta lietuvių kalba. Telefonu galima kalbėti tikta lenkiškai. Būna atvejų, kai, pradėjus kalbėti lietuviškai, staiga įsiterpia telefonistė, perspėja kalbėti lenkiškai ir nutraukia pokalbį.

Suvalkuose ant kaikurių lietuvių namų bei tvorų pasirodė įrašai: "Šalin lietuvi!" Seinuose, sakoma, buvo rastas įrašas ant išorinės sienos: "Pjaukite lenkus!" Saugumiečiai tardė keletą lietuvių, ieškodami kaltininkų. Lietuviams pavyko įrodyti, kad tai nelietuvių darbas, nes vietiniai lietuviai būtų rašę "pjaukime".

Ryšium su karo stovio įvedimu lenkų saugumiečiai darė kratas pas veiklesnius lietuvius ir atėmė daug lietuviškų knygų bei raštų, liečiančių Lietuvą ir jos problemas."

Dariaus-Girėno pašto ženklas

Amerikos Lietuvių Taryba, lietuviai filatelistai ir įvairios lietuvių organizacijos stengėsi ir tebestengia, kad JAV išleistų Dariaus-Girėno pašto ženklą, jų mirties 50 m. sukakties proga. Generalinio Paštų viršininko pavaduotojas M. Coughlin senatoriui Charles Percy raštu pranešė, kad šis reikalas įtrauktas į 1984 m. svarstymų programą. Neseniai St. Balzekas, Dariaus-Girėno posto veikėjas J. Paukštis ir J. Adomėnas, Chicagos lietuvių filatelistų prezidentas, Chicagoje buvo susitikę su JAV paštų viršininku W. F. Bolger. Jie prašė Dariaus-Girėno ženklą išleisti.

Kor.

LIETUVIAI AMERIKOJE IR PASAULYJE

ARGENTINOJE

SVEČIAI IŠ TORONTO

Osvaldas ir Elena I. Grimaitė Delkai, kaip ir daugelis išvietintųjų, per savo atkaklų darbą ir sumanumą, kurio jiems nestokuoja, gražiai išsikūrė Kanadoje.

Osvaldas kaip sumanus statybininkas verčiasi namų statyba, ir ne vien Toronte, bet ir užsienyje—Floridoje, kur jis su šeima praleidžia Kanados šaltas žiemas.

Delkai nesėdi rankas sunėrę, pasiekę gerbūvio, užauginę šeimą. Jie nuolat "išbėga" iš namų, ir rutiną pakeičia pažindami pasaulį ir žmones.

Savo gimtąjį kraštą jie aplankė net 3 kartus. Iš Lietuvos buvo pasikvietę giminaite pas save Kanadon, o prieš 11 metų lankytus gimines Petraičius, Butkus ir kitus Argentinoje šių metų pradžioje vėl aplankė.

Su Albertu Skrebutėnu dalyvavo Lietuvių Ratelio 14 metų gyvavimo minėjimo pietuose, kur buvo šiltai priimti. Ten susipažino su Pr. Ožinskais, farmacininke Milda Račkauskaite, ir taip pradėjo didėti pažinčių ratas.

Užsimezgas pažinčiai su Vlade ir Benediktu Survilais, jiedu svečius pavėžino į S. L. Arg., Liet. parapiją ir Arg. Liet. Centrą.

Juliaus Mičiūdo pakviesti dalyvavo Tigre Deltoje, kur Julius su žmona Jane svečiams surengė 'asado criollo' pietus. Delkai aplankė Alfonso Labuką, pietavo pas A. L. Balso leidėjus.

Kur tik dalyvavo, svečiai domėjosi lietuvių veikla ir lietuviybės likimu, užsiprenumeravo Arg. lietuvių laikraščius, parėmė spaudą.

Vasario 1 d. iš viešbučio Bizonte, kur Delkai praleido 20 viešnagės dienų, J. Mičiūdo pavėžinti, Survilų, Račkauskaitės ir Ožinsko palydėti, išvyko link Miami, kur baigs savo atostogas.

VIEŠNIA IŠ LIETUVOS

Šiaulietė Aldona Jasiulytė-Niprikenė, paviešėjusi du mėnesius pas brolių Dionyzą R. Fasiulį ir jo šeimą Argentinoje, vasario 19 d. išsrido atgal į Lietuvą.

Vasario 16 d. brolio šeima surengė viešniai šaunias išleistuves kuriose, šalia saviškių, dalyvavo Witkauskų, Podhajejski, Parana, A. Vežbicko šeimos, L. Vežbickas su žmona ir šiauliečiai Vl. Sakalauskas, V. Launavičius, Pr. Ožinskas ir dar keli Jasiulių šeimos draugai ir Jūsų korespondentė.

Prie meniška E. Tubelytės paruošto užkandžių stalo pasikalbėta apie Lietuvos gyvenimą.

Pranas Ožinskas pasakė reikšmingą atsisveikinimo kalbą ir nufotografavo šį neeilinį šeimos sąskrydį. Tokie įvykiai mūsų kolonijoj labai reti, todėl reikšmingi. Jie sužadina patriotizmą savo kraštui ir savo žmonėm. Gražu matyti, kaip čia gimę giminaičiai stengiasi su viešnia kalbėtis lietuviškai. Jei tokių įvykių būtų daugiau, lietuviybė šioje padangėje ilgiau gyvotų.

Svečiai iš Toronto. Osvaldas ir Elena Delkai karštą vasaros dieną, po pietų pavėsiauja Argentinos Lietuvių Balso sodybos ažuolų paunksmėje.

Buenos Aires veiklių lietuvių Leono ir Onos Mušketų auksinės vedybų sukakties minėjime keliamas tostas už solerizantus. Su jais: kairėje jų sūnus Rikardas, dešinėje jo žmona Luci, marga suknele. Antra viršuje dešinėje—Mušketų dukra Violeta su vyru Vytautu Pačkausku, su savo trim dukrelėm atvykusi į tėvų sukaktuvių šventę iš Amerikos. Kiti nuotraukoje—Mušketų vietiniai bičiuliai.

Nuotrauka iš Aldonos Niprikenės išleistuvių, kurias jai iškėlė jos brolis Dionyzas Jasiulis. Jis sėdi kairėje, šalia jo—viesnia, o jos brolienė antroje eilėje—su juodais akiniais.

Pr. Ožinsko nuotraukos

Tadas Jasinevičius, Argentinoje dirbęs spaustuvėse linotipiniku, pardavinėjęs japoniškas spaudos mašinas, su žmona Luci Sudnyte ir sūnum Luis, išsikėlė į Chascomus ir dirba tenykščiam dienraštyje "El Cronista". Jasinevičiai apsigyveno mirusių Kajetono ir Elenos Lumytės Valionių namuose, kuriuos dabar administruoja velionių giminaičio J. Skiko žmona, Elena Skikienė.

Statybos technikas Luis Roberto Beniauskas, sausainių Galietitas

Bagley įmonės vyriausias technikas tik ką baigė statyti Bagley skyriaus įmonę San Luis, Argentinoje.

Tame Bagley, San Luis skyriuje, 804 kilometrai nuo Buenos Aires, centrinėje įmonėje dirba 4000 darbininkų. Ten įrengus moderniausias mašinas, kurias užpirkti technikas Beniauskas daug kartų skraidė Europon, pradžiai dirbs 1000 darbininkų. Vėliau gamyba bus plečiama.

Reporteris

BOSTON, MASS.

PARAPIJOS SUEIGA BALANDŽIO 17 D.

Maloniai kviečiame dalyvauti metinėje parapijos sueigoje—reunion ir pietuose sekmadienį, balandžio 17 d. Lantana restorane, Randolph, Mass.

Pastaraisiais metais labai rūpina bažnyčios padėtis D gatvės projekte. Su valdininkais artėjame problema išspręsti. Tikimės, kad sueigoje turėsime teigiamą pranešimą apie parapijos ateitį. Svarbu politikieriams parodyti, kad lietuvių visuomenė yra vieninga ir kad jai rūpi lietuvių parapijos ateitis.

Bilietai kaina \$15, kaip per pastaruosius ketveris metus, nors kainos viskam padidėjo skirtumai ir buvo išlyginti, kas gali prašome įsirašyti programos knygutėje kaip garbės rėmėjais (\$25) arba rėmėjais (\$10).

Šokiams gros gerai žinomas Al Stevens Orkestras.

Socialinė valanda nuo 5 iki 6 v. p. p., pietūs 6 val., šokiai iki 10 val.

MINKŲ PADEKA

Seniausioji lietuvių radijo programa Naujojoje Anglijoje kovo 12 paminėjo savo 49-ties metų sukaktį, surengdama koncertą ir šokius pagerbti "Miss Lithuania of N. E." Patricia Stanewicz iš Lowell, Mass.

Koncerte ir šokiams dainavo ir grojo "Jinai ir Trys Gintarai" iš New Yorko, vadovaujant Vytautui Daugirdui. Nuo pirmos dainos "Jinai ir Trys Gintarai" sužavėjo publika, pakeldami visų ūpą iki paskutinės dainos ir šokio.

Publika neskubėjo skirtis, šoko iki vėlumų prie linksmų dainų ir muzikos.

Dėkojam mieloms šeiminkėms už jų loterijai rankdarbius, ir už iškeptuosius skanumynus. Dėkojam visiems už skelbimus ir sveikinimus koncerto programos knygoje.

Visiems atsilankusiems, nors ir labai visą dieną lijo, nuoširdžiai dėkojam.

Dėkojam inžinieriui Vytautui Izbickui už jo draugiškus linkėjimus mūsų radijo programoms 49-erių metų sukakties proga, ir mūsų vedybinių 50-ies metų sukakties proga.

Dėkojam Komitetui išrinkti geriausius šokėjus—Onai Ivaškienei, Raymond Bačiuliui ir Henrikui Čepui, kurie išrinko šokėjus-jas:

"Mamės ir Papės" polką laimėjo Joanna Siauris ir Arnold Plevokas". Jaunimo polką laimėjo Vilija Eikinaite ir Rimas Maurukas; Valšą: Ona Paplauskaitė ir Romualdas Veitas; Tango—Dalia ir Ričardas Lizdėnai.

Šio parengimo vyriausiajai šeiminkinei Monikai Plevokienei ir jai pagalbėjusioms, taipgi visiems šiam parengime dirbusiems, tuo pagalbėjusiems seniausiom lietuvių radijo programoms finansiskai sulaukti 50-ies metų sukakties—nuoširdžiausiai dėkojame.

Steponas ir Valentina Minkai

Vienybė, 1983 m. balandžio 15 d.

LOS ANGELES, CAL.

Los Angeles Dramos Sambūris paskelbė saviveiklinei scenai veikalų konkursą su \$2,000 premija. Vertintojų komisiją sudarė: pirm. Danutė Mitkienė, nariai—Viltis Jatulienė, Stasė Pautienienė, Irena Tamošaitienė ir Algis Žaliūnas. Gauta keliolika dramų veikalų, bet vertintojus sudomino du—religinė penkių veiksmų drama "Šventasis princas" ir trijų veiksmų drama "Nepripažintas tėvas". Nutarta premiją padalinti į dvi dalis ir ją paskirti abiejų veikalų autoriams. Atplėšus vokelius paašškėjo, kad "Šventąjį princa" parašė chicagietis Anatolijus Kairys, o "Nepripažintą tėvą"—buvusi sambūrio rež. Dalila Mackialienė, dabar gyvenanti Floridoje. Sambūris nutarė pirmiausia paruošti "Nepripažinto tėvo" premjerą ir su šia stipria drama dalyvauti teatrų festivalyje Chicagoje. D. Mackialienės drama labiau pritaikyta gastrolėms. A. Kairio drama apie šv. Kazimierą bus vėliau paruošta Los Angeles apylinkių lietuviams.

Muz. Aloyzui Jurgučiu vasario 20 d. lietuvių parapijos choristų iniciatyva, buvo surengtas susipažinimas su visuomene. Dalyvavo keli šimtai žmonių. Jie choristų ir kitų organizacijų buvo maloniai priimti ir pavaišinti. Žmonės savo naująjį vargonininką ir chorvedį ne tik sveikino, bet ir gausiai apdovanojo, o ypač jį pamylėjo L. A. Lietuvos Dukterys.

Dail. Ilona Peterienė dalyvavo "Women Painters West" rinktinėje parodoje nuo kovo 8 iki kovo 29 d. Brand Library Art galerijoje, 16 Lo West Mountain St., Glendale, Cal.

Prof. Mykolo Biržiškos minėjimas įvyko vasario 27 d., Lietuvių Bendruomenės iniciatyva. Buvo gražiai paminėta 20-ties metų nuo prof. Biržiškos mirimo ir 100-as metų nuo jo gimimo sukaktys. Susirinko beveik pilnutė viršutinė parapijos salė. Vincas Trumpa skaitė labai išmąstyta paskaitą, kurios žmonės dėmesingai klausėsi. Minėjimas buvo trumpas, gražiai pravestas.

Žurnalistė Rūta Vidžiūnienė baigia leidiniui rinkti medžiagą, parapijos 30-ajai Lietuvių dienai birželio 19 d., sekmadienį parapijos patalpose ir Marshall High School salėje. Meninę programą atliks dainininkė Karen Vidžiūnienė iš Phoenix, Arizona, ir parapijos ir Spindulio jaunimo jungtinis choras, diriguojant Komp. Aloyzui Jurgučiu.

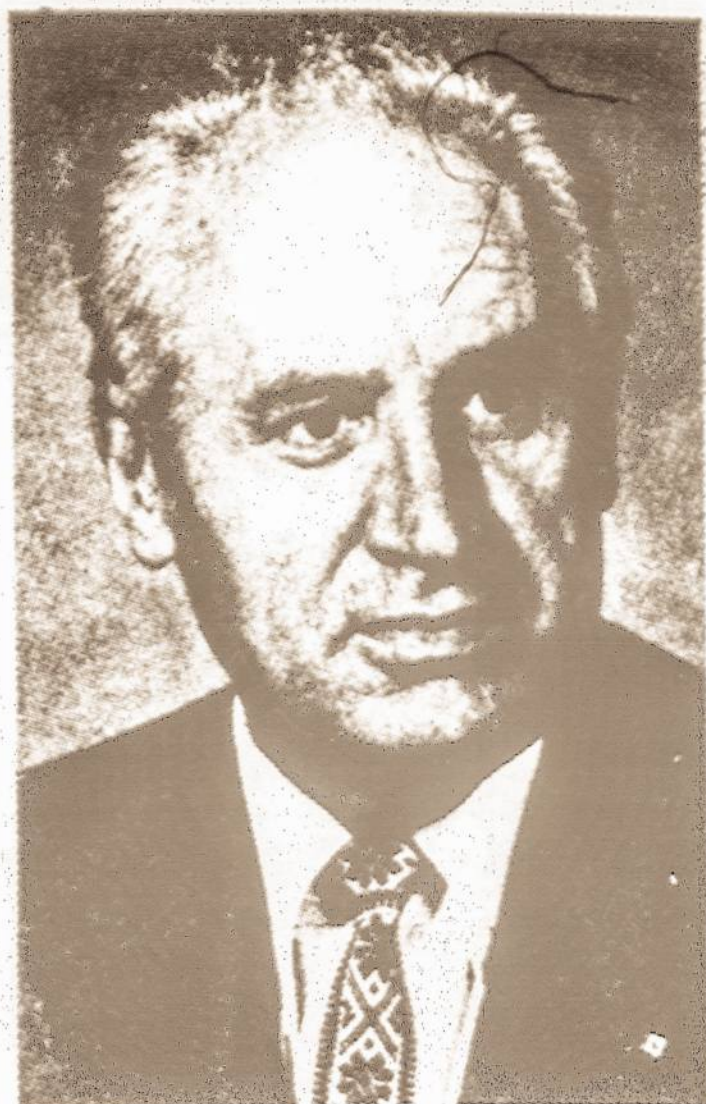
Leidinio išlaidoms padengti renkami skelbimai bei sveikinimai.

Vita Polikaitytė, L. B. Clevelande ruošta dainų konkurse laimėjo 2-ąją premiją.

RADIJO

Kalifornijos Lietuvių Radijo Vandalė transliuojama šeštadieniais nuo 12:30 iki 1 val. p. iš stoties 1460 AM banga. Programų koordinatorius yra Henrikas Bajalis: 207 N. Windsor Bl., Los Angeles, Cal. 90004. Tel. 213/467-6487.

Vienybė, 1983 m. balandžio 15 d.

Dr. Petra Lukoševičiū plačiai aparšė Kanados spauda. Iškelia jo sugebėjimus kaip žemės tyrimų specialisto, žemės ūkio programų tvarkytojo. Pamini, kad jis kelis metus dirbo Kanados žemės ūkio ministerijoje, Ottawoje, o dabar dirba Quebec centrinėje istaigoje Montrealy.

KANADOJE

Torontiške Priskėlimo parapija kovo 13 d. paminėjo savo trisdešimties metų sukaktį. Pradžioje buvo pamaldos, o paskui koncertas parapijos svetainėje.

Koncerte dalyvavo solistai:

A. Simanavičius, J. Sriubiškienė, R. Strimaitis su V. Verikaičiu, S. Žiemelytė, L. Marcinkutė ir parapijos choras. Solistams ir chorui akompanavo P. Vytas ir L. Marcinkutė. Chorui dirigavo V. Verikaitis ir L. Marcinkutė-moterų chorui. Mažai girdėtas buvo V. Verikaičio ir R. Strimaičio atliktas duetas A. Budriūno "Per amžius teka Minija". Išpuodingai skambėjo J. Strolis "Vai ir prijojau" atliko solistės S. Žiemelytė, L. Marcinkutė ir parapijos choras.

Šimkaus kantatos "Atsisveikimas su tėvyne". Solo dalis atliko L. Marcinkutė, S. Žiemelytė, R. Strimaitis, Chorui dirigavo V. Verikaitis.

Lietuvių pranciškonų vadovas kun. P. Baltakis iš JAV prisiminė savo veiklą Toronte ir iškėlė Priskėlimo parapiją kaip vieną veikliausių ir geriausiai organizuotų parapijų išeivijoje. Linkėjo daugiau dėmesio kreipti į jaunąsias šeimas, kad joms lietuviška parapija nebūtų tiktai močiutė, bet ir motina. Jis patarė per greitai nenurašyti ir mišrių šeimų. Statistiškai imant, parapija nemažėjanti. Per 30 metų pakrikštyti 1353, suctuoktos 652 poros, palaidoti 536.

\$7000 LIETUVIŠKAI VEIKLAI

Kovo 6 d. įvykusiame Toronto Priskėlimo parapijos kredito kooperatyvo susirinkime paašškėjo, kad 1982 metais lietuviškai veiklai kooperatyvas paskyrė \$7,571.

Didžiausia auka buvo paskirta Toronto Maironio mokyklai—\$1,771. Pasaulio Lietuvių Dienoms—\$1000, Vasario 16 gimnazijai—\$500 ir po mažiau kitiems. Iš viso šiais metais sušelpė 25 lietuviški vienetai.

Švento Kazimiero jubiliejus Romoje

Švento Kazimiero metų komiteto pirmininkas, inžinierius Vytautas Volertas praneša, kad kun. Algimantas Bartkus sutiko įeit į Šv. Kazimiero Metų Komitetą, kaip ryšininkas su lietuvių Šv. Kazimiero metų komitetu Romoje.

Šv. Kazimiero 500 metų mirties Jubiliejus bus švenčiamas Romoje ir visame pasaulyje sekmadienį, 1984 m. kovo 4 d. Ta proga kun. Bartkus padės pasaulio lietuvių viešnagę Romoje koordinuoti.

Iš viso pasaulio žada susirinkti šimtai lietuvių Šv. Petro Bazilikoj Romoje. Popiežius kviečiamas atnašaut Šv. Mišias ir lietuviams tart žodį.

Kun. Bartkus Jubiliejinių metų komiteto su Romu Keziu, Vytis Kelionių Biuro savininku ipareigotas, pasirūpinti, kad lietuvių, nuvykę į Romą galėtų patogiai drauge

apsigyventi arba Villa Lituana, Lietuvių Kolegijoj, arba prieinama kaina kitam patogiam viešbutyje.

Kun. Bartkus—Marijos Apreiškimo lietuvių parapijos Frackville, Pensylvanijoje, klebonas. Mokslius baigęs Romoje, gyvenęs Šv. Kazimiero Kolegijoj, jis Romą puikiai pažįsta.

Techniškuosius kelionės reikalus ekskursijai iš New Yorko tvarkyt komiteto pakviestas prisieimė Romas Kezys su savo Vytis Travel Bureau, kuri randasi 2129 Knapp St., Brooklyn, New York. Telefonas 212 769-3300.

Australijos lietuvių renka parašus prašyti valdžią, kad ji suteiktų finansinę paramą įsteigti kuriame nors universitete Litanistinę Katedrą.

1983 Tours to Lithuania 12-18 Day Fully Escorted Tours

1983 TOUR SCHEDULE

18 DAYS	A SPECIAL CULTURAL TOUR DESIGNED FOR STUDENTS AND YOUNG ADULTS TO ACQUAINT THEM WITH LITHUANIA'S CULTURAL AND ARTISTIC HERITAGE Tour #614: June 14 — July 1 \$1,899 Tour #816: August 16 — September 2 \$1,899 <i>Itinerary: 11 days Lithuania, 3 Leningrad, 2 Moscow, 1 Helsinki</i>
17 DAYS	LITHUANIA, POLAND, LATVIA & GERMANY Tour #512: May 12 — May 28 \$1,699 Tour #714: July 14 — July 30 \$1,799 Tour #915: September 15 — October 1 \$1,699 <i>Itinerary: 6 days Vilnius, 4 Riga, 3 Warsaw, 1 Frankfurt</i>
15 DAYS	LITHUANIA, POLAND (Krakow) & GERMANY Tour #818: August 18 — September 1 \$1,689 <i>Itinerary: 6 days Vilnius, 4 Warsaw, 2 Krakow, 1 Frankfurt</i>
14 DAYS	LITHUANIA, POLAND (Suwalki) & GERMANY Tour #621: June 21 — July 4 \$1,669 <i>Itinerary: 6 days Vilnius, 3 Warsaw, 2 Suwalki, 1 Frankfurt</i>
12 DAYS	LITHUANIA & RUSSIA Tour #427: April 27 — May 8 \$1,279 Tour #607: June 7 — June 18 \$1,569 Tour #705: July 5 — July 16 \$1,569 Tour #809: August 9 — August 20 \$1,569 Tour #906: September 6 — September 17 \$1,569 Tour #104: October 4 — October 15 \$1,279 <i>Itinerary: 6 days Vilnius, 3 Leningrad, 2 Moscow</i>
12 DAYS	LITHUANIA, POLAND & GERMANY Tour #510: May 10 — May 21 \$1,329 Tour #719: July 19 — July 30 \$1,569 <i>Itinerary: 6 days Vilnius, 3 Warsaw, 1 Frankfurt</i>

ALL DEPARTURES FROM NEW YORK AND BOSTON VIA LUFTHANSA AND FINNAIR

We prepare invitation documents for relatives to visit the USA from Lithuania.
Darius-Girenas 50th Anniversary Commemorative Calendar available. \$5.00.

Baltic Tours
293 Auburn St.
Newton, Mass. 02166
616-965-8080 / 969-1190

LIETUVIAI CHICAGOJE

KOMP. VL. JAKUBENO DRAUGIJOJE

Prieš nepilnai porą metų susiorganizavusi komp. Vl. Jakubėno draugija toliau tęsia savo veiklą. Kaip ir pernai pavasarį, taip pat ir šiemet, yra rengiama Vl. Jakubėnui prisiminti vakaronė Chicago Jaunimo centro kavinėje. Ji įvyks gegužės 6 d. 7:30 val. Bus paskaita apie kompozitoriaus kūrybą ir meninė dalis. Programos dalyviai bus paskelbti vėliau.

Praėjusių metų gruodžio mėnesį Tėviškės parapijos pastato patalpose buvo atidarytas komp. Vl. Jakubėno archyvas, kuris vis papildomas. Tam reikalui yra renkama visokia Vl. Jakubėną liečianti medžiaga: jo kūrinių rankraščiai, jo ir apie jį straipsniai bei leidiniai, dokumentai, atsiminimai, nuotraukos ir kt. Taip pat renkamos ir lėšos, nes be jų neįmanoma jokia veikla.

Draugija yra atleista nuo federalinių mokesčių, tad jai aukojusieji turi teisę aukas nurašyti pildant metines pajamų mokesčių formas.

Visais Draugijos reikalais galima kreiptis į reikalų vedėją Eriką Dilytę Brooks, 4611 S. Rockwell, Chicago, Ill. 60632. **Kor.**

Chicago Lietuvių operos metiniam narių susirinkime išrinkta valdyba, kurią sudaro: pirm. Vytautas Radžius, vicepirmininkai Vaclovas Momkus, Rūta Grauzinienė, Jurgis Vidžiūnas, išd. Algirdas Putrius, sekr. Valerija Žadeikienė ir valdybos nariai Eglė Rūkštelytė-Sandstrom, Evelyną Oželienė ir Jonas Žukauskas. Revizijos komisijon išrinkti: pirm. Jonas Mokaikaitis, vicepirm. Zenonas Paškus ir sekr. Jonė Bobinienė.

Chicago skaitytojų dėmesiui pranešame, kad Vienybės atstovu ir redaktoriumi Chicagoje yra Edvardas Šulaitis, 1330 S. 51st Ave., Cicero, Ill. 60650. Tel. 652-6825. Jam galima siųsti žinias ir kreiptis kitais laikraštį liečiančiais reikalais.

Aušros minėjimo rengėjai: I-oje eilėje iš k. į d.: A. Gražytė, S. Zalatoriuotė, A. Vitaitė, G. Antanaitytė; II-oje eilėje—R. Vitas, A. Pužauskas, V. Kirvelaitis, M. Drunga, kun. dr. J. Prunskis, P. Petrutis ir J. Janušaitis. Nuotr. J. Kuprio

Pasaulio lietuvių dailininkų parodoje, kuri bus II-jų Pasaulio lietuvių dienų metu Čiurlionio galerijoje, ir kuri pasižymės savo aukšta kokybe, dalyvaus 37 dailininkai iš 7 kraštų.

Izidorius Straukas yra parašęs savo atsiminimus "Nuo Laukuvos iki Chicago. Pergyventi veik šimtmečio atsiminimai". Jie jau atiduoti Draugo spaustuvei atspausdinti. Autorius yra 96 m. amžiaus.

Povilas Šaltimieras (Paul Saliner), kadaise vadovavo radijo valandėlei Chicagoje, dabar gyvena Mesa, Ariz. Bažnyčioj sekmadienių lektorius, republikonų veikėjas, daug padėjęs išrenkant į Atstovų rūmus John McCain, kuriam laimėjus, dalyvavo ir jo įkurtovėse Washington, D. C.

Arvydas Povilaitis, dr. Romualdo ir Mildos Povilaičių sūnus, baigė žiemos semestrą University of Illinois at Urbana-Champaign, įsigydamas Bachelor of Science laipsnį Sąskaitųboj-Accounting. Universitete, buvo "Dean's List", priklausė Baltų studentų klubui, išdininko pareigose, keletos sporto klubų narys. Pradėjo dirbti pas V.M.S. Realty Chicagoje "staff accountant" pareigose.

Birutė Gylienė iš Olympia, Wash., yra atvykusi aplankyti motiną M. Rimkienę, seserį D. Pareigienę ir brolių R. Rimkų, gyvenančius Berwyne, šalia Chicago.

Guoda Antanaitytė registruoja Chicagoje ir apylinkėse gyvenančias šeimas, kurios sutiktų priimti į V PLJ kongresą atvykstantį iš užsienio lietuviškąjį jaunimą ir jį pagloboti maždaug nuo birželio 25 iki liepos 4 d.

Lietuvos žemėlapių, piešti pasaulinio garso kartografų, bus eksponuoti II-se Pasaulio Lietuvių Dienose, birželio 27-liepos 4 d. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje.

Estrados solistė Nelė Paltinienė, gegužės 8 d. pirmą kartą pasirodysianti Amerikos žemyne—Margučio rengiamame koncerte Chicago Jaunimo centre. R. Gumuliausko nuotr.

Amerikoje koncertuos pirmą kartą

Nelė Paltinienė, garsioji Lietuvos estrados dainininkė, ir jos vyras Arvydas, buvęs Klaipėdos Kopų Aidų ansamblio vedėjas, neseniai persikėlusieji gyventi į V. Vokietiją, atvyksta koncertuoti į Ameriką.

Jų pirmasis pasirodymas Š. Amerikos žemyne bus gegužės 8 d., sekmadienį, 3 val. p. p. Chicago Jaunimo centro didž. salėje.

Chicago lietuviai nekantriai laukia šių neeilinių atlikėjų pasirodymo. Jų muziką ir dainas Amerikos lietuviai galėjo iki šiol girdėti tik iš plokštelių. Jų muzika ir dainos skambėjo ir skamba Margučio radijo programoje, o taip pat ir kitose lietuviškose progra-

mose. Chicago Margučio radijo valandėlė kaip tik ir organizuoja šį koncertą.

Svečiai iš V. Vokietijos (Manheimo) taip pat pasirodys ir kituose Š. Amerikos miestuose. Jų koncertai yra numatyti Toronte, Detroite ir kitur. Galimas daiktas, Paltinienė dainuos ir viename Pasaulio Lietuvių Dienų renginyje.

Paltinai jau yra turėję kelis pasirodymus V. Vokietijos lietuviams, kuriuose jie buvo šiltai sutikti. Vienas iš vėliausių jų pasirodymų buvo Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjime, įvykusiame Huttenfelde, netoli Frankfurto. [eš.]

Margučio radijo programa bėdoje

Pernai Chicagoje esanti Margučio radijo programa minėjo savo gyvavimo 50-metį. Per tą laiką ji bent pora kartų buvo priversta laikinai pertraukti savo veiklą, nes radijo stotys atsakė transliavimo laiką. Taip pat kelis kartus prisiejo keisti stotis, nors ir nepertraukiant savo veiklos.

Šiemet vėl Margutį ištinka viena bėda. Dabartinė stotis—WNIB, kuri specializuojasi klasikinėje muzikoje, nuo balandžio 22 d. atsako Margučiu duotą valandą ir sustiprins klasikinės muzikos programas. Kaip žinome, Margučio programa buvo girdima 5 kartus savaitėje (nuo pirmadienio iki penktadienio) rytais tarp 7 ir 8 val.

Tačiau stotis sutiko duoti vieną valandą šeštadieniais, tad tuo tarpu Margutis atrodo, ta valanda ir pasitenkins, ieškant galimybės išsivirti kitoje stotyje.

Beje, paskutiniiais metais labai sumažėjo lietuviškų radijo programų Chicagoje. Sofijos Barcus šeimos programa nustojo kasdieninių valandėlių, pasitenkindama dviems valandoms šeštadieniais bei sekmadieniais. Raimundo Lupo vedama programa (penkis kar-

tus savaitėje po valandą) visiškai užsidarė. Kiek anksčiau sustojo Toliaus Šluto ir Antano Rudžio programos.

Beje, šių metų balandžio 1 d. suėjo 55 metai, kada buvo pradėtas leisti Margučio žurnalas iš kurio išsivystė to paties vardo radijo programa (jį steigėjas buvo muz. Antanas Vanagaitis). Tačiau Margučio žurnalas sustojo tuoj po to, kuomet žuvo (1964 m. gruodžio 28 d.) žurnalo redaktorius Algimantas Mackus ir leidėja Lilija Vanagaitienė. [eš.]

Lietuvių mugė bus II-jų Pasaulio Lietuvių Dienų metu, birželio 25 d., šeštadienį, 69-toje gatvėje, Lietuvių plazoje. Mugę globos Illinois valstybės senatorius Frank Savickas.

Victoria Ambrose [Brazienė] gyvenusi Springfield, Ill. sulaukusi 101 metų amžiaus, mirė kovo 3 d. Ji solistės Alvinos Giedraitienės, gyvenančios Chicagoje, senelė. Amerikoje išgyveno 74 metus. Palaidota kovo 7 d. Springfielde, kur iš visos Amerikos dalyvavo 20 anūkių ir 55 proanūkai.

Vienybė, 1983 m. balandžio 15 d.

DAR VIENAS DRAUGO KONKURSAS

Kovo 19 d. Chicagos Marijos aukšt. mokyklos salėje buvo įteikta dienraščio Draugo skelbiamo romano konkurso premija. Tai jau buvo 32-ji iš eilės ir šiemet ji atiteko gana produktyviam įvairios literatūros autoriui, Anatolijui Kairiui. Šis chicagietis yra prirašęs jau nemažai romanų, draminių literatūros, libretų ir kt. Tik visa bėda, jog jo kūryba yra labai riboto lygio.

Šiemet jis premiją (2 tūkst. dolerių, kuriuos paskyrė Irena Vincloviėnė iš Clevelando) laimėjo už romaną, pavadintą "Kelionė į Vilnių". Jame aprašomas išėivimoje išaugusio jauno vyro grįžimas į savo gimtąjį miestą. Parodomi jo išgyvenimai, susižavėjimai ar nusiylimai tuo kraštu bei žmonėmis, kuriuos jis pažino iš šeštadieninių mokyklų vadovėlių išėiviu mokyklose ir savo tėvų pasakojimų. Daug kas čia atrodo dirbtina, neitikėtina, tik pačiam rašytojui suprantama.

Apie šį veikalą ir bendrai Draugo romano konkursus prakalba konkurso juri komisijos sekretorė Nijolė Jankutė (Draugas, 1983 m. vasario 26 d.) Ji čia teigia, kad "Kelionė į Vilnių", kaip ir daugelis to paties autoriaus kitų romanų, turi kalbinių bei stilistinių ir konstrukcijos silpnybių.

Ji buvo paklausta, kaip vertinanti Draugo romanų konkursą. Į tai atsakiusi teigiamai, tačiau to-

liau pridėjusi gana stambių rezervų. Ji pareiškė: "Nors per daugelį metų ne visi premijuoti romanai buvo išskirtinės literatūrinės vertės, tačiau tokia, kaip A. Landsbergio "Kelionė", B. Pūkelevičiūtės "Aštuoni lapai" ar J. Kraliaus "Mindaugo nužudymas" pateisina šį konkursą ir skaitytojų viltis".

Jeigu Jankutė iš 32 romanų, kurie buvo premijuoti Draugo konkurse, terado tik kelis pamėtinus—tai reikalai gana blogi.

Įdomus buvo atsakymas apie šiam konkursui prisiūstą medžiagą. Ji pažymėjo: "prisiūstieji rankraščiai, deja, buvo vidutiniški: vieni—toli nuo literatūros, kiti, nors ir šiaip ribos, kuri skiria 'taip sau' rašymą nuo kūrybos, atrodė skubos darbai, nepakankamai autorių išmąstyti, nepakankamai išjausti".

Todėl pasikalbėjimo pabaigoje Jankutė reiškia du pageidavimus: "Kad konkurso dalyviai labiau pasitemptų ir romano rašymui skirtų žymiai daugiau laiko, ne vien tuos metus nuo konkurso paskelbimo, ir kad konkurse dalyvautų daugiau mūsų rašytojų".

Įdomu, kas atsitiks su Draugo konkurse nelaimėjusiais "kūriniais". Jie gal ateityje nusineš premijas kokių nors Džukų ar kitokių geranoriškų draugijų konkurse... Š. E.

Nepriklausomybės minėjimai

Atkelta iš 1 psl.

Minėjimą atidarė Ričardas Bačkis, Prancūzijos Lietuvių Bendruomenės tarybos narys. Savo kalboje jis prisiminė velionius pulkininką J. Lanskaronkį, ilgametį Prancūzijos Lietuvių Bendruomenės veiklų narį ir baroną Guy de la Tournelle, buvusį Prancūzijos ambasadorių, buv. Prancūzų—baltų draugijos pirmininką ir didelį lietuvių bičiulį.

Tylos minute pagerbti žuvusieji Lietuvos laisvės kovose. Sugiedotas Lietuvos himnas. Sveikino Prancūzijos ambasadorius ir Prancūzų—baltų draugijos pirmininkas Bertrand de la Sabliee, prieš karą buvęs Kaune, Prancūzijos atstovybės narys.

Pagrindinę kalbą pasakė Armand Avronsart, prancūzų žurnalistas, kuris jau 40 metų domisi ir rašo apie Pabaltijos kraštų reikalus. Jis tiria ir renka dokumentaciją ir žinias ryšium su sovietų nelegaliu užėimimu Baltijos kaštų pasiuntinybių pastatų.

Meninę dalį atliko jaunimas. Poezijos montaže buvo deklamuojami lietuvių poetų eilėraščiai ir O. Milašiaus prancūziškai rašytos eilės apie Lietuvą. Taip pat buvo dainuojamos senos džukų dainos.

ŠVEICARIJOJE

Tradicinis Vasario 16 minėjimas ir ŠL Bendruomenės susirinkimas įvyko Berne vasario 27 d. Minėjimas buvo pradėtas pamaldomis, kurias pravedė kun. dr. J. Juraitis. Savo pamoksle kun. Juraitis

Vienybė, 1983 m. balandžio 15 d.

ragino tautiečius likti ištikimais lietuviškiems papročiams.

Pasibaigus pamaldoms, susirinkusieji nuskubėjo į Akademikerhaus salę, kur įvyko metinis ŠLB susirinkimas. Aptarus einamuosius reikalus, buvo išrinkta valdyba sekantiems metams. Valdyba perrinkta slaptais balsavimais ŠL Bendruomenės pirmininku buvo išrinktas dr. A. Kušlys, vicepirmininku dr. J. Pečiulionytė ir išdininke I. Kaestli-Augevičiūtė.

Po susirinkimo sekė geležinkelio stotyje bendri pietūs ir prof. J. Ereto paskaita.

Minėjimo pabaigoje vyko tautiniai liaudies šokiai, kuriuos atliko J. Stasiulienės tautinių šokių grupė "Viltis". Minėjime taip pat dalyvavo svečių iš kaimyninės Italijos.

BELGIJOJE

Vasario 26 d. Liege pamaldas laikė iš Paryžiaus atvykęs kun. Jonas Petrošius, pasakydamas dienos rimčiai skirtą pamokslą. Viešnia iš Paryžiaus Jolanta Goutt-Vaičiaitė švelniomis giesmėmis leido susikaupti visiems susirinkusiems bendrose mintyse, meldžiantis už Tėvynę Lietuvą ir visą lietuvių tautą.

Jolanta Vaičiaitė ir jaunieji muzikai iš Verviers—pianistė Francine Baltus ir fleitistas Aain Legros—koncerto programoje išlaikė publiką lietuvių muzikos sukuryje.

Po koncerto lietuviai ir mišriųjų šeimų jaunoji karta pabendravo, skambant Elijaus Kvederavičiaus muzikos įtaisų garsams.

POLITINIŲ KALINIŲ SUVAŽIAVIMAS CHICAGOJE

Kovo 12-13 dienomis Jaunimo centre įvyko Lietuvos rezistencijos buvusių kalinių ir Sibiro tremtinių suvažiavimas. Jį atidarė valdybos pirmininkas kun. Vytautas Pikturna ir buvusios valdybos vardu padarė veiklos pranešimą.

Inž. P. Narutis informavo apie laikinojo komiteto darbus, ruošiant šį suvažiavimą. Pranešė, kad nusistatyta sudaryti komisiją rinkti dokumentacijai apie politinius kalinius ir medžiagą įvesti į holokausto muziejų.

Į naują valdybą išrinkti inž. P. Narutis, J. Kojelis, J. Kreivėnas, E. Juciūtė, dr. A. Damušis, J. Ivašauskas, S. Kudirka, St. Paškonis, St. Petersonienė, kun. V. Pikturna, J. Šlajus.

Vėliau buvo eisenos su žvakėmis prie aukuro, kurį užkūrus, kalbą pasakė kun. V. Pikturna. Visiems sugiedojus Marija, Marija, sugrįžta į salę. Mišias aukėjo kun. dr. Stasys Yla ir kun. V. Pikturna.

Vakare vyko genocido aukų minėjimas. Kalbėjo prof. M. Mackevičius apie rezistencinę veiklą nacių laikais, buvusieji Sibiro kaliniai Elena Juciūtė ir J. Kreivėnas. Dr. A. Damušis paskelbė buvusių politinių kalinių suvažiavimo prašymus.

Lituanistinės mokyklos buvo prašomos įvesti lietuvių laisvės kovų valandėles; jaunimo organi-

zacijos—ruošti stovyklose ir suvažiavimuose pasikalbėjimus rezistencijos kovų temomis, organizuoti leidinius. VLIKas, ALTas ir Lietuvių Bendruomenė buvo raginami sudaryti fondą padėti dabar meląingai kaltinamiems lietuviams dėl jų pronacinės veiklos bei rinkti medžiagą ir daryti kitus reikalingus žygius jiems apginti.

Solistė D. Kučėnienė padainavo pritaikytų dainų, o rašytoja Birutė Pūkelevičiūtė programą užbaigė savo poetišku žodžiu.

Minėjime buvo atsilankę ir lenkai politiniai kaliniai su savo vėliava. Savo korespondentus buvo atsiuntęs TV 7 kanalas ir Mid-City žinių agentūra. Suvažiavimo proga buvo surengta paroda, kuriai eksponatų daug parūpino J. Dainauskas ir dr. Vanda Sruogienė su dukra Dalia Bylaitiene.

ROMA MASTIENĖ D. BRITANIJOJE

D. Britanijos Katalikų Bendrijos kviečiama gegužės mėn. iš Chicagos atvyks čia solistė Roma Vilčinskaitė-Mastienė. Ji koncertuos trijuose renginiuose Nottinghame, Skotijoje ir Londone.

Londone ji dainuos gegužės 7 d., Skotijoje—gegužės 14 ir Nottinghame—gegužės 21 d.

BALTIC DELIGHTS 1983

VISIT LITHUANIA—MAY, JUNE, JULY, AUGUST

Departures from New York, Montreal, Los Angeles and Seattle on Finnair wide body jets. Fly directly to Helsinki. Travel to Tallinn by ship and on to Riga by bus. Fly to Vilnius from Riga and fly from Vilnius to Tallinn.

MINI TOURS 10 NIGHTS/11 DAYS—5 NIGHTS VILNIUS,
2 NIGHTS RIGA
2 NIGHTS HELSINKI

From New York and Montreal tour rates \$1353.00—\$1561.00
Seattle \$1487.00—\$1692.00
From Los Angeles \$1628.00—\$1797.00

MAXI TOURS 14 NIGHTS/15 DAYS—5 NIGHTS VILNIUS,
2 NIGHTS RIGA,
3 NIGHTS TALLINN,
3 NIGHTS HELSINKI

From New York and Montreal tour rate \$1515.00—\$1723.00
Seattle \$1649.00—\$1854.00
From Los Angeles \$1790.00—\$1959.00

Tour includes *** all meals; transfers; taxes; First Class accommodations in Helsinki, Riga, Tallinn and Vilnius; daily sightseeing programs in the Baltics, [optional program in Helsinki]; excursions to Kaunas and Trakai. Land rates based on sharing twin accommodations, air rates on Group 10 Apex air fares in effect January 1, 1983.

EARLY BIRD DISCOUNTS FOR RESERVATIONS
DEPOSITED BEFORE MARCH 30

Simple elegance...
by Finnish design

FOR INFORMATION CONTACT STEPHANIE HORTON

UNION TOURS, INC.

6 East 36th Street, New York, N.Y. 10016
Tel. (212) 683-9500

Stasio Santvaro kalba, pasakyta dailininko Česlovo Janušo minėjime

Dalinsimės žodžiu ir mintim, sveikindami ir pagerbdami dail. Česl. Janušą, neseniai peržengusį savo gyvenimo 75 metų slenkstį ir 50 metų skyrusį dailės meno kūrybai. Jeigu Grožio ir Gėrio sapnai jį tebesvaigina, jei mintys lekia ir spalvos prieš akis liejasi, tai dar ne senatvės sutema. Kiek mano akys aprėpia, dail. Česl. Janušas, nors ir su kūno negaliojimo kovodamas, tebėr žvalus ir kūrybingas, tebėr visuomeniškas, savo visuomenei nuoširdžiai paslaugus. Toks jisai buvo visą laiką, kurį iki šiol gyveno.

Kiek sena lietuvių dailė

Kai kalbam apie dailės meną, apštamai—apie lietuvių tautos kultūrą, savaime iškyla klausimai: ar labai sena toji mūsų kultūra? Ar labai sena žmogaus kultūra šioj žemėj? Indų tautinis profesorius Suniti Kumar Chatterji savo veikalė „Baltai ir arijai“ (pirmoji veikalė laida išleista Kalkutoj 1968 m.) teigia, kad baltai gilioj senovėj buvo nuostabūs žalvario meistrai (ne tik žalvario, ilgainiui jie puikiai susidorėjo su gintaru, geležim, auksu ir sidabru). Naujaisi archeologų atradimai ok. Lietuvoj prof. Chatterji teigimą išryškina ir sustiprina. Ir tai dėjosi ne mūsų eroje, tai dėjosi XVIII-VI a. pr. Kristų. Tada mūsų protėvių žemėje klestėjo gintaro, žalvario ir taurių metalų apdirbimo kultūra. Tiesa, daug kas buvo įvežama iš Vak. Europos, bet jau daug gražių dalykų savo dirbtuvėse dirbo ir savo krašto meistrai. Atseit, mūsų protėviai nebuvo tamsiųjų girių lokiai ir vilkai.

Kitas klausimas—ar labai sena žmogaus kultūra šioj žemėj? Iš mūsų laiko, atskiro asmens akimis žiūrint, žmogaus pastangos kultūrą ir geresnį gyvenimą kurti—atrodo, kaip neperkopiama kalnai. Tačiau, turint prieš akis žinojimą, kad žemė jau milijonus metų sukasi aplink save ir dideliu greičiu lekia aplink saulę, tos žmogiškos pastangos kurti Gėri ir Grožį dabartinės Persų ilankos artumoj, prieš 5200 metų (taigi maž daug trečiame tūkstantmety prieš Kristų). Sumerai (vėliau persai ir kt.) rašė kyliaraščiu, kurio ilgus amžius palikuonys nepajėgė perskaičyti ir suprasti (panaši mįslė buvo ir senovinio Egipto hieroglifai). Tik XIX a. vidury britas Henry C Rawlinson'as, dirbęs du ar tris dešimtmečius, kyliaraščio mįslę išpėjo (tik XIX a. buvo perskaičyti ir Egipto hieroglifai). Vadinasi, labai senų kultūrų lyg ir nėra, daug kas išryškėja tik mūsų dienom.

Ilgainiui, kaip žinom, antikos graikai sukūrė abecėlę (irgi prieš Kristų), romėnai, atsirėmę į graikus, sukūrė tą raidyną, kurį iki šiol ir mes naudojame. Čia miela pakartoti mintį, kad į tas žmonijos šviesėjimo pastangas šiaurės Europoj gan ryškūs pėdsakus irėžė ir mūsų protėviai.

Be abejoj, mes klydom, kai nekritiškai išžiūrėjome į pirmąją lietuvių dailės meno parodą, surengtą Vilniuje 1907 m., kurios surengimui

Dailininkas Česlovas Janušas

daug rūpesčių ir jėgų idėjo dailininkai Mikalojus K. Čiurlionis ir Ant. Žmuidzinavičius. Susidarėm netgi tikėjimą, kad tik XX a. gimė lietuvių dailė. Dabar jau aišku, jog tai buvo lietuvių tautos atgimimo dailės meno paroda, pirmoji tik XX a. (žr. XX a. Lietuvių dailės istorija, išl. Vilniuje 1982 m.). Vilniaus universitete, pradėjusiam savo gyvenimo penktąjį šimtmetį, juk buvo dėstomi ir dailės menai—grafika, tapyba, architektūra.

Krikščionybė, Europos ir lietuvių dailė

Vak. Europoj, krikščionybės įtakojamas, dailės menas pradėjo pabusti ankstyvais viduramžiais. Savo viršūnių, antikinės Graikijos meno tobulumo, tas menas pasiekė Italijoj, vadinamo renesanso metu, XV-XVI a. po Kristaus. Paskui italus žygiavo flamandai, vokiečiai, ispanai, prancūzai, anglai ir kt. Anglai, atsiskyre nuo Romos ir užsidarę savo salose, vėliausiai pradėjo savo dailės meną kurti (tik apie XVIII a. viduri). Taigi, ar jau taip baisiai nuo savo kaimynų mes atsilikom? Žvilktėrėjus į Europos kultūrinių įvykių raidą, neatrodo, kad mes toj raidoj būtumėm paskutiniai.

Tiesa, Europos kultūros istorijoje, įvairių autorių rašytose, Lietuva rėtai kada minima, mes vis dar esame „ir kt.“, atseit, tuo tarpu dar vis tebesam anoniminių tautų tarpe. Bet, būkim tikri, ateis diena, kada toji ignoravimo tamsa bus pralaužta. Štai 1797-1807 m. laikotarpy žemaitis dail. Pranciškus Smuglevičius (1745-1807 m.), Romoje savo darbu konkurse nugalėjęs vėliau didžiai išgarsėjusį pran-

cūzą J.-L. Davida, Vilniaus universitete profesoriaudamas, savo studentam taip nuolat sakydavęs: „Paveikslas drobėje atitinka minčių paveikslą. Kokios yra proto vaizdinių ydos, privalumai ir tobulumai, tokie jie pasirodys ir paveiksle... Taigi, kas į tapybos mokyklą atsineš daugiau žinių ir išsilavinimo iš kitų mokslų, tas daugiau pažengs ir tapyboje. Kas nedaug tesimokė ir mažai moka, nedidelis bus iš jo tapytojas arba ir visai menkas“ (VI. Drėmos studija „Pranciškus Smuglevičius“, 188 psl.). Kaip regim, reikalavimai sunkūs, tie ir dar ankstyvesni reikalavimai pagimdė vadinamą Vilniaus dailės meno mokyklą, išugdė gausų būrį iškilių Lietuvos dailininkų.

XIX a. pabaiga ir XX a. pradžia lietuvių tautai davė ne vieną ryškų ir stambų dailės meno talentą. Visų prieky spindi Mik. K. Čiurlionio genijus, paskui jį eina tapytojai Ant. Žmuidzinavičius, Ad. Varnas, Petras Kalpokas, Ad. Galdikas, Just. Vienožinskis, skulptoriai Petras Rimša, Juozas Zikaras ir kt. Šie dailininkai buvo tie švyturiai, kurių šviesoj augo ir brendo stipri, savaiminga, savo ieškojimais tikrai įvairi nepr. Lietuvos dailininkų karta. Tos kartos gretose, kaip atskirą ir savaimingą kūrėją, mes regim ir dail. Česl. Janušą.

Turbūt yra natūralu, kad dailės mene, kaip poezijos bei grožinės literatūros baruose, susikryžiuoja įvairūs stiliai, įvairūs kūrybiniai požiūriai ir tikėjimai, įvairūs ieškojimai ir atradimai. Originalumas bei savaimingumas kiekvienam meno kūrėjui yra būtinybė. Vargai ir nesuspėjimai prasideda tada, kai mes savo pažiūrom bandom užslopinti savo artimo

požiūrį ir tikėjimą. Ir tai nėra kova dėl būvio, tai dažnu atveju yra „kova“ dėl vieno kito garbės lašo. Kai metų metais matai nesantaikos drumzliną vandenį, girdi apkalbas ir įtarinėjimus, pasiūlgsti tarpusavio susipratimo ir meilės, prisimeni egiptietę, kuri maž daug prieš 4000 metų taip kalbėjo: „Kur aš beeičiau, tu eini kartu su manim. Mano ranka tirpsta tavo rankoj“. Ar nebūtų gerai, jei ir mes galėtumėm taip vienas kitam tarti? . . .

Dailės meno žinomas Bartlett H. Hayes, Jr., aptardamas realistinį tapybos šedevrą, taip kalba: „Kiekviena detalė yra per grynai išbaigta. Kiekviena ranka ir jos judesys, kiekvieno piršto smaigalys taip tvirtai sujungti su tikroviškumu, kuris yra toks tobulas, kad jau atrodo kaip nerealus“. Be abejonės, tai ne paviršutinis, tai gilus žvilgsnis į dailės meno kūrybą. Ir tai yra nuomonė, kad realizmo, kaip atskiros dailės meno srovės, nederà menkinti ir niekinti.

Dail. Česl. Janušas—tapytojas, teatrinių dekoracijų kūrėjas, dailių amatų žinovas, taip pat neišvengė tariamos kritikos ir bandymų jo tapybos stilių sumenkinti ir užslopinti. Tuo tarpu jis yra savaimingas dailininkas, piešinio meistras, turįs savo atskirą braižą, atskirą spalvų spektrą, stipriai įsisavinęs piešimo ir tapybos techniką. Keliolikos ar net kelių dešimčių dailininkų kūrinių parodoj Česl. Janušo darbus nesunkiai iš tolo atpažįstam. O tai yra neabejotina jo talento pergalė.

Velionis dail. Ant. Žmuidzinavičius, prisimindamas savo varšuvinį dailės meno mokytoją prof. V. Gersoną, paliko mum keletą to mokytojo minčių, kurias čia prisiminsim: . . . „Mat, pirmiausia reikia išmokti gerai piešti, o paskui jau galima imtis teptuko“; „Matuok, matuok: graikai matavo, šedevrus padarė“; „Pamatęs klaidą, tuojau ją naikink—kitaip ji tave sunaikins“; „Paveiksle, kaip veidrody, atsispindi tavo siela“. . . Kaž kas panašų į tai, ką maž daug prieš šimtą metų Vilniuje buvo pasakęs dail. Pr. Smuglevičius.

Kai geriau į dail. Česl. Janušo tapybos drobes išžiūrim, galim nesunkiai susidaryti išpūdį, kad jis nelengvas dailės meno mokytojų sąlygas įveikė. Jis moka piešti, moka žaisti spalvom, daugumoj darbų atsispindi ir dail. Česl. Janušo siela, jam nestinga ir vadinamų bendrų mokslų pažinimo. Svarbiausia gi—dail. Janušas sukūrė savo individualų tapytos stilių, sukūrė savo reginių galeriją, bylojančią lietuvių sielos lyrizmą ir potepių drąsą, bylojančią ir stipriais proveržiais į gamtos grožio paslaptis.

Sakoma, kad didžiąją talento dalį sudaro individo darbštumas. Dail. Česl. Janušas ir tų kūrybinių būdo bruožų nestokoja. Visų pirma, tik darbštumu jis pasiekė meistriškumo aukštumas.

Pabaiga sekančiame numeryje
Vienybė, 1983 m. balandžio 15 d.

LIETUVIŲ POEZIJA ČEKIJOJE

Lietuvių literatūros vertimų į čekų kalbą istorija prasideda XIX a. trečiajame dešimtmetyje. 1825 m. poetas ir tautosakininkas Františekas Ladislavas Čelakovskis (1799-1852) rinkinyje "Slavų liaudies dainos" paskelbė trijų lietuvių dainų vertimus, po metų dar penkias išspausdino viename almanache, o 1827 m. knyga išėjo jo verstos L. Rézos "Lietuvių liaudies dainos". Po Čelakovskio per daugiau kaip šimtą metų verčiama beveik vien tik lietuvių tautosaka—dainos ir pasakos.

Rašytojų kūriniai sistemingai imti versti tik po Antrojo pasaulinio karo, kai pasidarė glaudūs ne tik ekonominiai, bet ir kultūriniai Čekoslovakijos ir Tarybų Sąjungos tautų santykiai.

Tai atsispindėjo ir vertimų srityje. Iš pradžių neturėta mokačių lietuvių kalbą vertėjų, todėl versta iš rusiškų leidinių ir porą dešimtmečių apsiribota beveik vien prozos kūriniais. Ilgainiui radosi vienas kitas vertėjas, kuris ryžosi pramokti lietuvių kalbos.

Pirmasis poetinio kūrinio vertimas į čekų kalbą po karo buvo K. Donelaičio "Metai" (1960). Po to praėjo net 15 metų, kol pasirodė E. Mieželaičio rinkinys "Kontrapunktai" (1975), kur, be lyrinės prozos, yra ir eilėraščių iš "Lyrinių etiudų" ir "Nakties drugių". Dar po trejų metų skaitytojas susipažino su pluošteliu S. Neries eilėraščių M. K. Čiurlionio motyvais (rinkinys "Litevska sonata", 1978).

Lietuvių literatūros vertimų į čekų kalbą istorijai bus ženklūs, 1982 metai—Prahoje leidykla "Česky spisovatel" išleido dešimties lietuvių tarybinių poetų antologiją "Slunce v jantaru" ("Saulė gintare").

Šis leidinys reikšmingas ne tik tuo, kad pirmą kartą reprezentuojamas toks gausus Lietuvos poetų būrys, bet ir tuo, kad išspausdinti net šešių čekų vertėjų darbai.

Rinkinio sudarytojas prof. Rade-gast Parolek (jis taip pat įvado ir biografinių apybraižų autorius) gerai moka lietuvių kalbą, yra rūpestingai išstudijavęs lietuvių literatūros istoriją ir mokslą. Ne naujokas jis ir vertimo srityje. Iki šiol jo daugiausia versta iš latvių kalbos

(žymiausias J. Rainio vertėjas, yra sudaręs analogišką 10 latvių poetų antologiją). Pastaraisiais metais pradėjo rodytis R. Paroleko vertimų iš lietuvių kalbos—E. Mieželaičio "Kastantas muzikantas" (1980) ir pluoštas įvairių poetų eilėraščių žurnale "Svetova literatura" (1980, Nr. 5).

Tame leidinyje yra šių autorių eilių vertimai—V. Mykoliaičio-Putino (aštuoni), Just. Marcinkevičiaus (devyni), A. Baltakio (devyni), A. Maldonio (aštuoni) ir M. Martinaičio (penki).

Likusiems penkiems vertėjams tenka penkių poetų 40 eilėraščių. Jaroslavas Kabyčekas taip pat nėra lietuvių poezijos vertimų naujokas: jam priklauso minėtų "Kontrapunktų" eilėraščiai. Dabar prie jų prisideda dar septyni E. Mieželaičio eilėraščių vertimai. A. Miškinio eilėraščius (devyni) rinkiniui vertė Ludekas Kubišta; J. Degutytės (vienuolika)—Michalas Černykas; J. Vaičiūnaitės (septyni)—Jiržis Začekas; V. Šimkaus (šeši)—Karelas Sysas.

NAUJA "OTELO" PREMJERA

Akademiniam operos ir baleto teatre įvyko Verdi operos "Otelas" (pagal Šekspyro tragediją) premjera. Pirmasis šio veikalo pastatymas Lietuvos operos scenoje 1938 m. tapo Kipro Petrausko, dainavusio pagrindinę partiją, triumfu. Dabartiniame spektaklyje Otelos vaidmenį atlieka jo mokinys artistas Virgilijus Noreika.

"Stengėmės kurti ne operinį reginį, o giliai išgyventą muzikinę dramą,—pasakė spektaklio režisierius, artistas Rimantas Siparis.—Verdis, kaip ir Šekspyras, realistinėmis priemonėmis perteikia žmogiškųjų santykių esmę ir vidinius konfliktus.

Libretą vertė poetas V. Giedra, diriguoja nusipelnęs artistas V. Viržonis, scenografas Estijos nusipelnęs artistas B. Renteris, chorą parengė Lietuvos meno veikėjas A. Krogertas. Dainuoja Lietuvos artistė I. Milkevičiūtė, R. Tumuliauskaitė (Dezdemoną), artistas E. Kaniava, A. Markauskas, E. Vasilevskis (Jagas) ir kiti.

Pagarsėjusios Vilniaus verbos, kurios buvo pardavinėjamos šių metų Kaziuko mugėje Vilniuje. Prie jų matoma ir jų savininkė.

V. Kapočiaus nuotr.

NAUJAS BALETAS—"AMŽINAI GYVI"

Praėjusių metų pabaigoje Vilniaus operos baleto teatre buvo suruoštas baletas "Amžinai gyvi".

Šio spektaklio idėją, formą ir jo plastišką kalbą padiktavo dailininko S. Krasausko grafika (ir pats baletas pavadintas dailininko Krasausko kūrinio ciklo "Amžinai gyvi" vardu.

Baletui muzika parinkta iš įvairių kompozitoriaus Antano Rekašiaus muzikinių kūrinių. Pats komp. Rekašius savo baleto premjeros metu viešėjo (ir dar tebevieši Amerikoje), tai negalėjo prižiūrėti paruošiamųjų darbų.

Šis baletas susilaukė nemažai palankių atsiliepimų Lietuvos spaudoje, apie jį L. Motiejūnaitė. Tiesojė rašė:

"Baletas "Amžinai gyvi"—choreografinė saktmė apie gyvenimą, apie žmogaus pergalę vardan gyvenimo, apie jo nemirtingumą. Tačiau tai ne įprastinis siužetinis pasakojimas, tai simboliniai, apibendrinti gyvenimo apmąstymai.

Tamsioje scenoje, debesų nušviestame fone išryškėja mūsų planeta—Žemė. Jos apskritime—baltų žmonių figūrų kompozicinė grupė. Plačiais mostais kyla, leidžiasi, vėl kyla ir leidžiasi rankos. Tai "reto ilgasparnio paukščio skrydis" erd-

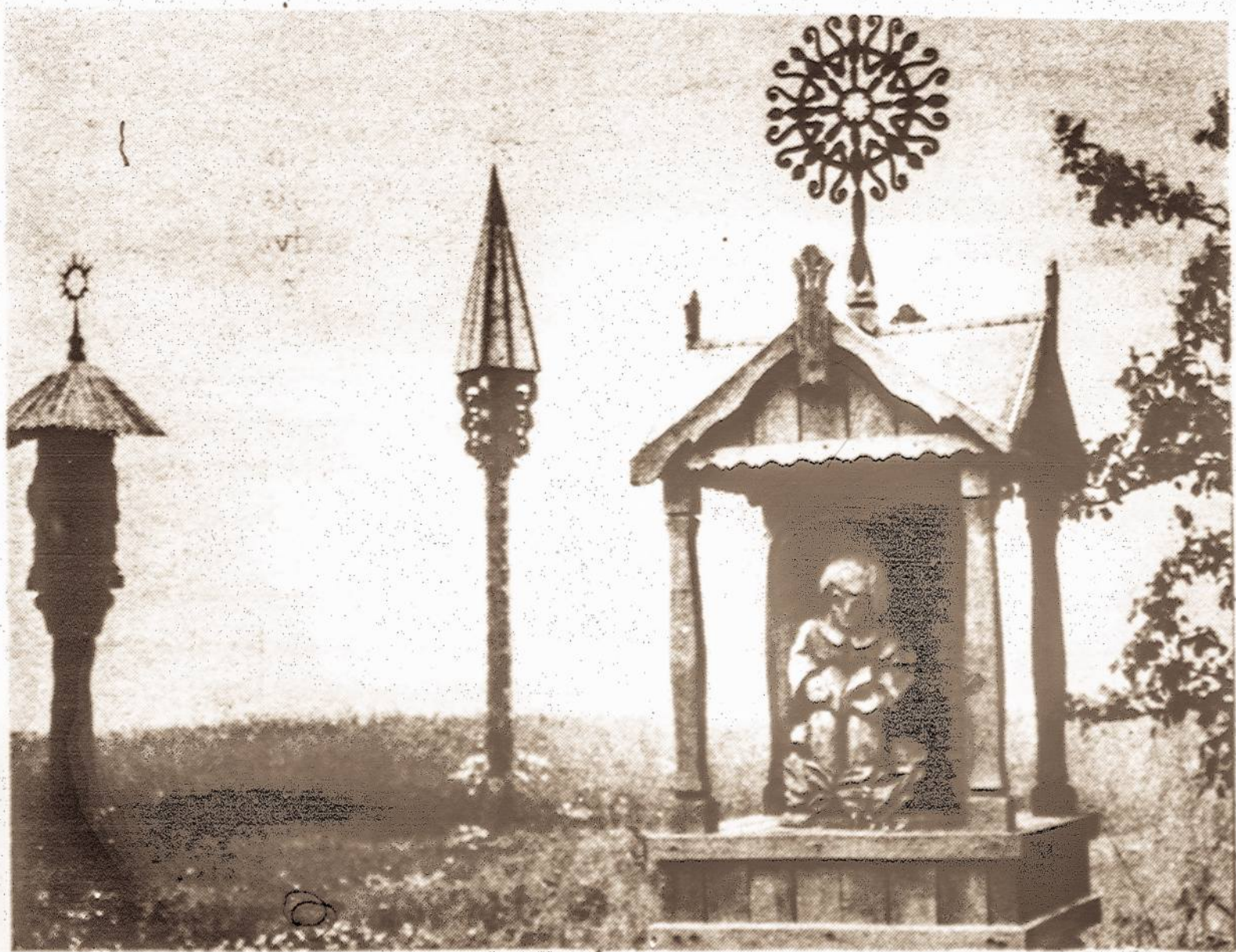
vėje. Tai gyvenimo džiaugsmas, laisvė. Trumputę išpūdingą sceną keičia jau pilkai juodame rutulyje besiblaškančių figūrų siluetai, jų lūžtančios rankos. Tai skausmas, netekimo sielvartas. Keičiasi meilės, motinystės, laimės scenos. Balletmeisteris V. Brazdylis surado idomų savitą sceninį sprendimą pateikti baleto ekspoziciją šiose trumputėse, emociškai skirtingose choreografinėse kompozicijose.

Vilniuje, Dailės salone P. Cvirkos g., atidaryta XI karikatūros paroda, kurioje beveik pusšimtis autorių eksponuoja 180 kūrinių.

Už nuopelnus lietuvių menui ir aktyvų dalyvavimą visuomeniniame gyvenime Akademiniame dramos teatro aktoriui, nusipelnusiam artistui Antanui Arnoldui Rosenui suteiktas Lietuvos liaudies artisto garbės vardas.

•••

Vilniuje, Profsajungų kultūros rūmuose, surengta vaikų lėlių teatrų šventė "Lėlių rampa-83". Šventė, kurioje dalyvauja moksleivių lėlių teatrai, jau tapusi tradicine.

Žemaitijos keliais bekeliaujant, užtiktos liaudies meistrų skulptūros Bukantėse.

V. Kapočiaus nuotr.

Vienybė, 1983 m. balandžio 15 d.

ANNE M. CHELEDEN, BANKER

Mrs. Anne M. Cheleden, known as Mrs. "C", Executive Vice-President of Liberty Federal Savings and Loan Association in Philadelphia, Pa. 79 years of age, died March 18, 1983.

"Mrs. 'C' was a dynamic, energetic, creative, charitable, and enthusiastic woman, fully dedicated and loyal. Worked sometimes under pressures, made sacrifices on her time.

Before her marriage to Mr. Cheleden she was working in a Commercial bank which helped when she became involved with Liberty Federal. She worked tirelessly on advertising and promotion, and her ideas affected favorably the progress of the Association in many ways. Very creative, not afraid to pioneer in new ideas and pursue them once she was determined on certain goals.

Believed that women can do what men can do particularly in

Savings and Loan industry, if not better.

Her pleasant personality and charm will be missed not only by the officers, but by everyone in or out of the organization. I am one of those who knew her for over 40 years, worked with her, became friends, and will miss her very much.

May she rest in peace.

She is survived by her husband, Charles S. Cheleden, no longer active, holds title of Director & Chairman Emeritus of the Association; her son, C. George Cheleden, father of 4 children, now President and Chairman of the Board of Liberty Federal; daughters, Ruth Kerber, husband—Charles L. Kerber, Vice President, have 6 children; and Carol Alcorn, wife of John P. Alcorn, Vice-President and Secretary, have 5 children.

Helen E. Vainiūnas

THE LITHUANIAN HERITAGE

The Balzekas Museum of Lithuanian Culture has received a \$36,000 grant from the National Endowment for the Humanities for a two-year project, The Lithuanian Heritage: The Many Views of Youth.

The purpose of this project is to provide an opportunity for 5,000 concerned Lithuanian American youth, ages 15-21, nation-wide, to find new understanding, appreciation, and interpretation of their heritage through interaction with youth oriented humanities professionals in a year-long series of interrelated events and activities which focus on "issues" discussions at summer camps, fall seminars in community, family and Lithuanian history using primary documents and oral history techniques workshops in literature, translation and creative writing, both in English and Lithuanian, architectural

tours, and the development of a photographic exhibit with an audio component. In the second year of the project, a symposium of humanists, youth, youth workers and artists will compile and edit a resource book based upon the learning experience and historical data collected in the first year.

Leading Lithuanian cultural institutions throughout the country have pledged their support and will sponsor individual events. These institutions include: Lithuanian World Archives; Lithuanian World Community; The Association of Young Lithuanian Americans; The Lithuanian Scouts Association; Maria High School; Lithuanian-American Catholic Services; Knights of Lithuania; Lithuania Cultural Foundation; The Lithuanian American Council; Lithuanian Institute of Education.

JBANC MEETS NEW BALTIC AFFAIRS OFFICER

At the invitation of the State Department, JBANC representatives attended a meeting on April 5th to brief the State Department's new Baltic Affairs Desk Officer, Mr. John William Zerolis on issues of concern to Baltic-Americans. Mr. Zerolis replaced Ms. Mildred Patterson as Baltic Affairs Desk Officer, and has recently assumed his new duties. The meeting was chaired by John Davis, Director of the Office on East European and Yugoslav Affairs, and Ms. Patterson was also present to introduce Mr. Zerolis.

JBANC representatives highlighted current conditions in Estonia, Latvia and Lithuania, and cited an increased number of arrests and mass house searches as Soviet efforts to curb dissident activity in the Baltic states. JBANC representatives also raised issues of concern to Baltic-Americans: 1) that the U. S. policy on the Baltic States should be implemented with greater purpose and consistence and in conjunction, the

European Parliament's Baltic resolution should be given positive consideration by the State Department; 2) that the State Department continue to ensure that U. S. Baltic policy is properly reflected on government maps and other pertinent government publications; 3) the issue of maintenance and improvement of the U. S. international broadcasting services; and 4) that the government's approach on the investigation of alleged Nazi war criminals in the U. S. should be a more balanced one. The meeting concluded with a discussion of current immigration law and its effect on East European immigration quotas.

JBANC members attending the meeting included Mairo Kari, JBANC Estonian representative, Gunars Meierovics, JBANC Latvian representative, Milda Vaivada, JBANC Lithuanian alternate representative, and Anita Bedelis, JBANC Director of Public Relations.

Challenger Astronaut Karol Bobko Has Lithuanian Connections

It is a long way from Amsterdam's East End to the moon, but the son of a former East End resident has gotten closer than most.

Astronaut Karol Bobko, one of four crewmen aboard the space shuttle Challenger, traces his family roots to the East End.

His mother, the former Vera Sagaitis, lived a large part of her life in the area and his maternal grandfather was the builder of at least one building still standing there, according to a relative.

Although the Bobkos moved to Long Island before their astronaut son was born, the family still has ties to the area. Bobko's cousin, Greta Bakuzonis, currently lives on Hagaman Avenue.

Bakuzonis said she has not seen her high-flying cousin in a number of years, noting that he has not visited the area since his marriage 23 years ago. She said she remembers him from his visits as a youth, but said she could recall nothing outstanding about the future spaceman.

"You know how younger cousins are," she said. Bakuzonis said she is ten years older than Bobko.

Bobko's commitments to the space program have kept him from visiting his mother's hometown, Bakuzonis said. Bobko has been involved with the National Aeronautics and Space Administration (NASA) for a number of years, prior to which he served in the Air Force.

"I hope maybe some day he'll come this way again," she said.

Bobko's family story could be used as an example of the Ameri-

Astronaut Karol Bobko prior to takeoff.

can dream, at least as his cousin tells it. Bobko's grandfather came to the United States from Lithuania, to work on the Erie Canal. When the canal work was completed, the grandfather stayed on in the area, eventually becoming a successful businessman in Amsterdam, she said.

"Maybe some of the family traits have worn off on him," Bakuzonis joked of her cousin's success in the space program.

She added that she will be listening closely to news reports of the shuttle's landing, just to reassure herself that her younger cousin will be able to some day pay a return visit to his mother's hometown.

• • •

Our thanks to Mrs. Anna Billis of Amsterdam, N. Y., a Vienybė subscriber for many years, for sending this news story by E. J. Conzola II, staff member of "The Recorder."

LITHUANIAN EASTER EGGS

ANTANAS TAMOŠAITIS

[Continued from previous issue]

EXPERIENCED EASTER EGG DECORATORS

It was the custom for every peasant family to colour and decorate Easter eggs for the Easter season. Nevertheless, not everyone had sufficient talent to colour and decorate them tastefully. When young people saw especially decorative eggs at the homes of friends or relatives, they inquired as to who the artisan was. In cases where one was not willing to admit that the Easter egg was not one's personal creation, the children often gave the secret away, revealing that the egg had been coloured and decorated by some elderly person from far away.

In my family, my mother and eldest sister *Bronė* were experts in the craft. One Easter season, my sister had gone to visit some relatives and my mother was busy preparing the traditional Easter meal. We children had only thoughts of Easter eggs on our minds. We were very disappointed when our mother told us that she did not have time to do the Easter eggs. My father was getting ready to go to *Griškabūdis* to fetch salt, sugar and other staples for the holidays. Before he left, he and my mother were deep in conversation. To our astonishment, when he returned he was not alone but was accompanied by one called *Barborė*. We recognized her right away because she used to come to our house to spin thread, to help with the warping and to set up the weaving loom. She did not lose any time in asking: "Well, children, how it is with the Easter eggs? Are they ready?" We've managed to colour them more or less but we don't know how to pattern them." we replied. "Well, she responded, "in that case we'll decorate them together." We soon became friends with *Barborė*, brought out the coloured eggs and got out our sharp knives. *Barborė* had brought her pen knife with her, and began scratching away. We gazed with wonder at her deftness as she scratched away at one colour in order to reveal a white pattern beneath. After doing one or two more lines, the pattern became more obvious. She encouraged us as well to try the scratch-technique. "Watch first how I go about it. Trace out a dotted line and along it make pine needles. There mine is ready. Try to vary yours a bit". *Barborė* did a second and a third, each one different from the rest.

"Now bring me some white untinted eggs. We'll try some in the wax technique." I brought out my supply of tallow, a pen-holder with drawing pin, metal spoon and candle. With the melted wax she traced lines on the egg surface. These formed daisies while the dots blended together to form a star pattern. The pattern on the Easter eggs emerged quickly under *Barborė's* deft fingers and she had the egg completed within half an hour. After several hours of work she had produced several dozen patterned eggs. We children were rather shy about beginning our own, but we made note of how she had proceeded. By the time the eggs had been coloured, dried, and the wax melted away, dusk was falling, and our lesson for

Wax-technique Easter egg patterns

that day had concluded. In the evening *Barborė* told us tales of how the *Velykė* distributed eggs to the village children. When we got up the next morning we discovered that our teacher had gone back to her own hut.

As I grew older I came to understand that those Easter eggs, supposedly left on the window sills by *Velykė* on Easter night, were the doing of *Barborė*. My father used to tell the story of an elderly gentleman named *Raulas* who tended the village livestock. He was a true folk artist. In the summer, village children would help him tend the herd and he in turn would carve them whistles, fifes, birds, and animals from wood. In winter *Raulas* would seek the shelter of a farmer's homestead. During the evenings he made ropes, wound hobbles, made wooden batlets, spoons, and towel-rails. In spring, just before Easter, his favourite task was colouring and decorating Easter eggs. Maidens would often persuade him, in secret, to let them have his prettiest eggs in order to give to their suitors. All the farmers the region recognized eggs that had been done by *Raulas*.

Such itinerant folk artists as *Barborė* and *Raulas* as well as many others were known not only for their own work but for the example they were for the young people encouraging them in the art of egg decoration and thus furthering the country-dweller's art.

EASTER EGGS AND THE FIRST DAY OF EASTER

Easter brings with it the first signs of spring. The ice thaws, one hears the first claps of thunder, trees bud, and birds return. Holy Saturday is known as the Easter Vigil. At this time young people, at the bidding of their parents, went to town to bring back holy water from Church. They carried with them smouldering branches or twigs and once the fire had been blessed they hurried home with it before the embers died. Only Holy Saturday water was blessed, Easter eggs coloured, and the blessed flames used to light the ovens which would be used to cook the Easter meal. On this day the housewife's greatest concern was to put the final touches on dishes which had been in preparation all week.

Towards evening the table was covered with a tablecloth, vases were filled with pussy willows and birch branches and the Easter eggs placed in plaited willow baskets. In some regions of Lithuania an Easter egg tree was used as a centrepiece and on it were hung hollowed, patterned Easter eggs. A wooden candle-stick holder containing two candles was also placed on the table. Suspended from the ceiling were several Easter egg birds. The best towel, usually, one brought by the mother, was hung on the towel-rail. A crucifix stood on the corner shelf, decked on both sides by an ornate egg. On the walls hung religious pictures. The window sills were decorated with pots of house-plants and next to them were usually placed several Easter eggs. Therefore, there was very much a pre-Easter atmosphere in the peasant's house. Holy Saturday evening marked the completion of most chores and festive preparations. Grown-ups put on their festive apparel in preparation for the Easter Vigil service. The children remained at home, looked after by the grandmother who told them stories such as "*Velykė the Easter nanny*" who that very night would bring small children an Easter egg. This *Velykė* would come from the woods afar, riding in her decorated carriage overflowing with the loveliest of coloured Easter eggs. Her carriage would not be horse drawn but rather moved by some unknown force. A rabbit would be her guide, in order to show her which farm she must visit and where she must leave the Easter eggs for the children. Because the *Velykė* invariably left the Easter eggs on the window sill, it was the children's responsibility to choose which window sill she should use.

The grandmother would continue spinning tales while the rest of the family rushed off to Church services. The housewife remembered to bring with her Easter eggs and other foods which would be blessed during the service. By nightfall the chapel was brimming with people who would remain singing and praying until past midnight. The conclusion of the service was signalled by the pealing of the Church bells and the rolling of drums announcing Christ's resurrection. At day-break began the outdoor procession around the Church.

[To be continued]

Wax-technique Easter egg patterns

"*Lithuanian Easter Eggs*" is the first comprehensive study in English of a significant form of art. It is hard cover 8½ by 11, 216 pages, 80 pages of text with 135 colored and black and white illustrations, of 1870 Easter eggs. The book can be ordered from the author: Antanas Tamošaitis, RR 2, Kingston, Ont., Canada K7L 5H6. \$23.00 plus postage.

POETĖ G. TULAUSKAITĖ- BABRAUSKIENĖ

Poetė Gražina Tulauskaitė-Babrauskienė, ilgametė Cicero lietuvių kolonijos gyventoja, labai sušlubavus jos sveikatai, buvo patalpinta senelių prieglaudoje. Ji jau nekartą dr. P. Kisieliaus buvo gydoma Loretos ligoninėje, tačiau sveikata nelabai pagerėjo.

Babrauskienės vyras—Benys Babrauskas jau mirė prieš daugiau negu 10 metų. Amerikoje gyvena ir jų sūnus Vytenis, tačiau apie jį motina nieko nežino.

IRENA VINCLOVIENĖ CHICAGOJE

Irena Vincloviene, gyvenanti šalia Clevelando, buvo atvykusi įteikti jos paskirtą 2 tūkstančių dolerių Draugo 32-jo romano premijos laimėtoji Anatolijui Kairiui. Ji per premijos iškilmes, prieš prasidedant solistų A. Grigo ir Niskos koncertui, pasakė ir atitinkamą kalbą. Viešnia buvo apsisotėjusi pas savo pažįstamus iš Kybartų—Aldoną ir Juozą Šulaičius.

GABIOS SESUTĖS ŠULAITYTĖS

Laima Šulaitytė, Illinois un-to Chicagoje dramos studentė, kovo antroje pusėje vaidino vieną iš svarbiausių rolių Daley Community Players grupės pastatytoje Šekspyro "A Midsummer Night's Dream" veikale. Šis veikalas buvo 5 kartus parodytas Daley kolegijos teatre.

Laima šiame veikale buvo motina prieš porą metų kai ji lietuvių kalboje statė D. Lapinsko vadovaujamas Chicagos Lietuvių Jaunimo teatras. Laima taip pat vaidina Illinois un-to vaidinimuose, o laisvalaikiu dirba Chicagos profesionalų grupės—Chicago Premier Society veikaluose kaip techniška darbuotoja.

Rasa Šulaitytė, Laimos jaunesnioji sesutė, šiemet lankanti Whiteman gimnaziją, Steamboat Springs, Colorado valstijoje, kartu su šios mokyklos studentų grupe kovo 31 d. išvyko vieno mėnesio studijinei kelionei į Angliją. Išbus mėnesį laiko ir sugrįš gegužės 1 d. Ji taip pat yra numaciusi užmegzti ryšį su Anglijos lietuvių jaunimu, nes ir būdama Amerikoje reikiškesi čionykštėje lietuvių jaunimo veikloje—ateitinkų tarpe. Prieš išvykdamą Anglijon, Rasa trumpai buvo sustojusi pas savo tėvus, Cicero prie Chicagos.

Birutė Zalatorienė su dukrele Alyte iš Berwyno, Ill. kovo mėnesio paskutinį savaitgalį buvo nuvykusios į San Francisco, Kalifornijoje ir ten aplankė netoliese gyvenančius Oną ir Vytautą Bikulčius. Jie anksčiau kaimynystėje gyveno Cicero mieste.

Mirga Bankaitytė, žinoma kanklininkė, II-jų Pasaulio lietuvių dienų metu Chicagos Cultural Center teatre duos kanklių muzikos rečitalį.

Dail. M. Gaižutienės keramikos darbų paroda bus balandžio 22-gegužės 1 dienomis Ciurlionio galerijoje, Jaunimo centre Chicagoje. Parodą globoja Korp! Giedra.

Daina Tijūnelytė, Loyola universiteto studentė, talkinant kitiems Loyola un-to lietuvių studentų klubo nariams, suruošė lietuvių tautodailės parodą, užimančią net 7 vitrinas un-to bibliotekos patalpose.

Asta Grinytė, odontologijos studentė Illinois universitete Dental School, modeliavo drabužius vasario 9 d. Spring out of Winter Festival parodoje U. of Ill. Circle Campus. A. Grinytė yra dr. Gedo ir Aldonos, gyv. Flossmoor, Ill., duktė.

Rasa Bobelytė-Kaye vienoj didžiausių radijo WABC stočių pranešinėja orą.

Ofelija Barškėtytė ir Ramunė Kubiliūtė redaguos V-jo pasaulio lietuvių jaunimo kongreso skyrių. Jis bus atspausdintas II-ųjų Pasaulio Lietuvių Dienų leidinyje.

RAŠYT. SONĖ TOMARIENĖ

Žymioji vaikų literatūros kūrėja Sonė Pipiraitė-Tomariene dabar pastoviai gyvena Chicagoje, nors lietuviškoje veikloje nedalyvauja. Ji yra išspausdinusi nemažą literatūros vaikams Italijoje ir Lietuvoje. Artimiausiu laiku Lietuvoje vėl pasirodys viena jos knygelė vaikams.

Kovo mėn. pabaigoje ji susilaukė retos viešnios—iš Lietuvos atvyko į Chicago pas ją paviešėti jos sesutė.

Ji Vienybės redaktoriui Chicagoje rašytame laiške pagyrė Vienybę už jos gerą medžiagą ir rūpestingą redagavimą. "Jau dabar galim tikėtis, kad Vienybė—seniausias mūsų laikraštis, sulauks savo užtarnauto šimtmečio",—rašo ji.

NAUJOS MADOS LIETUVOJE

Mus pasiekė leidinys Banga, kuriame sudėtos naujos Vilniaus Modelių name sukurtos mados 1983-iesiems metams. Jis talpina daugiau negu šimtinę įvairių modelių ir jauniems ir senesniems.

Leidinio pradžioje apžvalgininkė L. Karpavičienė sako:

"1983 metų mada siūlo daug įvairių stilių: klasikinį, romantinį, folklorinį, istorinį, disko, teniso, jureivišką ir daug kitų. Jie visi jau žinomi, bet drabužiai naujai komplektuojami ir dėvimi. Iš 3-4, o kartais net 5 visiškai atskirų stilių sukuriamas vienas unikalus ansamblis. Tas pats ir su siluetais. Ne mada, o greičiau praktiškumas pasiūlė laisvą, tiesų ir trapecinį siluetus. Tokiame daugiasluoksniame ansamblyje gali būti du trys skirtingi siluetai.

Šį leidinį apipavidalino A. Miškinis, o modelių aprašymus paruošė D. Žukauskienė. Leidinio tiražas—75 tūkst. egzempliorių.

Ona Cheledenienė [trečioji iš dešinės] su Elena Vainiūniene, [viduryje] ir kai kuriomis Liberty Federal banko tarnautojomis, daugumoje lietuvių. Nuotrauka iš Vienybės archyvo

ONOS CHELEDENIENĖS NETEKUS . . .

Deltonoj, Floridoj, kur gyvenu, kovo 18 dieną telefonu gavau liūdną žinią, kad 4 valandą ryto mirė Ona Cheledenienė, Liberty Federal Savings and Loan Association (taip vadinamu lietuvišku banku) Philadelphijoje, Vykdančioji Vice-Prezidentė. Ji sirgo šešius mėnesius ir amžinai užmigo nuo širdies priepuolio. Paliko didžiam nuliūdime vyrą, Charles S. Cheleden, sūnų, C. George, dvi dukteris, Rutą Kerber ir Carol Alcorn, 15 anūkų, seserį, Emily Martin ir daug kitų giminių ir draugų. Liūdės Liberty įstaigos direktoriai, valdyba ir visas personalas, nes ji buvo mėgiama ir vertinama kaip širdinga ir maloni asmenybė. Prieš daugelį metų kas tai iš personalo pradėjo vadinti Oną Cheleden—Mrs. "C". Tas prigijo ir nuo to laiko ji visiems buvo Mrs. "C".

Kazys Cheledenas (Charles S. Cheleden), Direktorius ir Pirmininkas Emeritus su žmona Mrs. "C"—daug metų yra pašventę Liberty įstaigai. Nekartą jis yra pasakęs, kad kartu su žmona jie atidavė lietuviškam bankui daugiau kaip šimtą metų darbo ir patyrimo. Dabar sūnus, C. George Cheleden užima Prezidento ir Valdybos Pirmininko vietą Liberty Federal įstaigoj, kurios kapitalas viršija 250 milijonus dolerių.

Mrs. "C" nepaprasta asmenybė—dinamiška, energinga, entuziastiška, širdinga ir dosni moteris—nepailstanti darbuotoja ir pavyzdinga žmona ir motina.

Buvo aktyvi virš 40 metų Liberty Federal įstaigoj ir sugebėjo dalyvauti kitose organizacijose. Ji turėjo daug įvairių pareigų surištų su skyriais. Ruošdavo visus jubiliejus, sukaktuves, vėjus ir skyrių atidarymo programas su dideliu originalumu ir pasisekimu. Liberty Federal įstaiga turi dabar 8 skyrius—4 Philadelphijos miesto ribose, ir 4 priemiesčiuose. Kiekvienas skyrius skoningai įrengtas, nes Mrs. "C" su dekoratoriais stengėsi sudaryti jaukią aplinkumą, tokią kuri priviliotų daugiau būsimų tautytojų ir žmonių, norinčių gauti paskolą namus įsigyti . . .

Cheledenai turi jauką būta St. Petersburghe, kur du kart į metus

atvažiuodavo atostogų. Mrs. "C" ir atostogų metu rūpinosi įstaigos reikalais ir telefonu ir raštu palaikydavo kontaktą su personalu. Mrs. "C" taip pat turėjo ryšius su ka kuriais tarnautojais—bendrai rūpinosi jų gerove—kiekvienas galėjo kreiptis į ją su asmeniškais ar tarnybos problemomis ir gauti patarimus. Labai patenkinta būdavo, kai pasamdydavo lietuvių kilmės tarnautojus ir brangino tuos, kurie kalbėjo lietuviškai. Rėmė Philadelphijos lietuvių radio savaitinę programą ir laikas nuo laiko kas nors iš banko duodavo pranešimus apie jos veiklą. Taip pat duodavo skelbimus į vietinius ir lietuviškus laikraščius, jų tarpe ir Vienybei.

Didžiausiam nuliūdime, aš, būdama Liberty Federal įstaigos buvusi darbuotoja ir viceprezidentė, noriu užbaigti šį trumpą Onos Cheleden asmenybės apibūdinimą, išreikšdama labai gilią užuojautą jos vyrui, Charles S. Cheleden, ir jo gausiai šeimai.

Elena Vainiūniene

PARODA IŠ L. ŠIMKUTĖS- POCIENĖS EKSLIBRISŲ RINKINIO

1982 metų lapkričio mėnesį Australijos sostinėje Canberoj buvo eksponuoti lietuvių dailininkų ekslibrisai iš Lidijos Šimkutės-Pocienės rinkinio. Ši grafikos šaka yra australų mažai žinoma, tad šios miniatiūros susilaukė daug atidumo. Palanki kritika spaudoje atkreipė visuomenės dėmesį į lietuvių dailininkų pasiekimus.

Pagrindinė paroda vyko The Link—Canbera Theatre Complex patalpose, miesto centre, ir buvo gausiai žmonių lankoma. Tuo pačiu laiku dalis kūrinių buvo išstatyti ir Australijos Valstybinėje bibliografijoje.

Didžiausią organizavimo darbą atliko Audronė Stepanienė.

Viktorija Pranckevičienė, Vilniuje studijavusi baletą, iš Lietuvos su tėvais atvykusi į Chicago, čia toliau tęsia baletą studijas Ruth Page baletų mokykloje. Ji į mokslą žiūri gana rimtai ir, atrodo, iš jos galima laukti geros šokėjos.

Vienybė, 1983 m. balandžio 15 d.

5-asis Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas liepos 1-24 dienomis

5-asis Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas vyks 1983 metų liepos 1-24 d. Liepos 1 d., II pasaulio Lietuvių Dienų bėgyje, Chicagoje Kongreso atidarymas. Stovykla ruošiamą liepos 4-10 d. d. Oberlin College, netoli Cleveland, Ohio.

Jaunimo Kongresas toliau tęsiamas Trent Universitete prie Toronto, Ont., Kanadoje, kur atstovai dalyvaus Studijų Dienose liepos 11-20 d. d. Liepos 22-24 d. d. Montreal, Que. įvyks vietinės spaudos konferencija, koncertas, banketas ir oficialus Kongreso uždarymas.

Kongreso stovykla

Paruošiamieji 5-osios PLJK stovyklos darbai prasidėjo 1982 metų vasarą.

Stovyklos akademinėms programoms rengti komisija sudaro: Birutė-Baltrušaitytė-Bublienė iš Detroit, Mich. (Komisijos pirmininkė visos akademinės programos), ir bendras koordinavimas; Kun. A. Saulaitis iš Chicagos (dieninių programų koordinatorius); Sesele Ignė Marijošiuotė iš Putnam, Conn. (Dienotvarkės koordinatorė); ir Viktutė Lenkauskaitė iš Cleveland, Ohio (užsiėmimų būrelių koordinatorė). Prie komisijos prisideda Rūta Giedraitytė iš Clevelando (vakarinių programų koordinatorė).

5-osios PLJK stovyklos programos tikslas—stovyklautojus supažindinti su Lietuvos istorija, dalyviams pajusti ir pažinti savo kilmę. Pirmoji stovyklos diena—LIETUVIŲ KILMĖS DIENA. Per šią dieną bus nagrinėjama lietuvių tautos kilmė. Šios dienos tema bus toliau skirstoma į tris dalis: (1) Senovės lietuvių tautybė; (2) Lietuvių santykiai su kaimyninių tautų žmonėmis; (3) Kitų kalbų įtaka lietuvių kalbai ir lietuvių pastangos kalbą apvalyti nuo svetimžodžių. Vakare bus linksmo pobūdžio Viduramžių tipo laužas.

Antra diena pavadinta—TAUTINIO ATGIMIMO DIENA. Šios dienos temas apibūdins ir analizuos tautinio atgimimo laikotarpio uždavinius ir sunkumus. Stovyklautojai svarstys temas: Kas motyvo lietuvius atkovoti tautos nepriklausomybę; Kokios idėjos veikė to laiko lietuvius pasipriešinti lietuvių tautos pavergėjams; tautinio atgimimo žymesnieji veikėjai ir jų įtaka tų laikų jaunimui. Vakaro programai pramatyta skaidrių montażas ir tautiniai šokiai.

LAISVOSIOS LIETUVOS DIENA—tai trečioji stovyklos diena. Šią dieną stovyklautojai atkurs Lietuvos nepriklausomybės laikotarpį. Stovyklautojams bus duota proga aktyviai patiemis išvaidinti ir įsigilinti į šios dienos temą ir pajusti, kokį milžinišką darbą lietuviai tais laikais per tokį trumpą laikotarpį atliko. Vakare pramatyta atkurti sporto olimpiadą.

Ketvirtoji diena—ŽMOGAUS TEISIŲ DIENA. Šios dienos tikslas: supažindinti jaunimą su dabartinio jaunuolio padėtimi—galimybės ir apribojimai dabartinėje okupuotoje Lietuvoje. Vakare

pramatyta atžymėti tautos tragedijos laikotarpį—trėmimus.

Stovykla baigsis TAUTINIŲ RYŠIŲ DIENA. Stovyklautojai nagrinės: įvairių kraštų lietuvių charakterį, jo ypatybes ir visus rišantį solidarumą. Vakara baigs linksmu laužu ir šokiais.

Atidarymas.

Oficiali atidarymo dalis bus liepos 1 d. University of Illinois at Chicago patalpose. Jaunųjų menininkų paroda įvyks nuo birželio 21 iki liepos 9 d. Oficialus atidarymas birželio 24 d. Talentų Vakarai įvyks liepos 2 d. Talentų vakaro reikalais rūpinasi J. Kapačinskas iš Chicagos.

Studijų dienos

Studijų dienos įvyks Trent universitete liepos 11—20 d. d. Visi JAV atstovai jau išrinkti. Per studijų dienas bus diskutuojama, kaip pagerinti visuomeninę veiklą bei kitas svarbias temas.

Studijų dienų laikotarpyje taip pat bus išrinkta nauja Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdyba.

CLEVELAND, OHIO

“Vaidilos” teatras, savo 18 metų gyvavimo metu pateikęs clevelandiečiams vertingų pastatymų, buvo sustojęs veikti, pasitraukus jo širdžiai-režisieriui Petruui Maželiui. Dabar rež. Maželis atgavino teatrą ir jau ruošia naujus pastatymus.

Naująją premjera numatyta Algio Rukšėno politinė satyra “Posėdis pragare”. Ji bus lapkričio 12 d., o prieš tai—balandžio 23 d. Lietuvių namų salėje įvyks dramatinės literatūros vakaras. Tai bus ištraukos iš “Vaidilos” teatro statytų veikalų. Jų tarpe bus ir ištrauka iš Rukšėno “Posėdis pragare”.

RAMOVĖNŲ CHORO DEŠIMTMETIS

Balandžio 30d. Ramovėnų vyrų choras švenčia savo dešimties metų veiklos sukaktį. Tai visiems gerai pažįstamas, senų dainos veteranų, dainos vienetas. Per dešimtmetį jis atlikdavo programas minėjimuose, tautos šventėse, koncertuose, o taip pat giedojo abiejose bažnyčiose.

Choras įkurtas A. Jonaičio pasiūlymu ir suorganizuotas muz. J. Kazėno. Šiuo metu jam vadovauja Genovaitė Karsokienė. Per dešimt metų turėta 79 pasirodymai. Repertuare yra 67 dainos ir 27 giesmės. Vien repeticijoms praleista virš 120 valandų. Penkerių veiklos metų proga išleistas plokštelės net dvi laidos paskleistos po platų pasaulį. Siemet ruošiamos kitos karinės dainos ir giesmės, kurios bus įdainuotos į juosteles.

Gegužės 21d. choras atliks programą lietuvių karių veteranų suvažiavime, Lietuvių namų salėje, o gegužės 31 d. giedos šv. Jurgio bažnyčioje, mirusių karių pagerbime.

Jonas Augustinčius [kairėje], vienas didžiausių Lietuvos medalių ir monetų kolekcionierių. Jis tą savo parodą šią vasarą išstatys per Pasaulio lietuvių dienas Chicagoje. Z. Degučio nuotr.

LIETUVIAI PLAČIAME PASAULYJE

PAŠTO ŽENKLŲ PARODA

Nuo vasario 1 iki 28 d. S. Paulo centrinėje bibliotekoje, Brazilijoje, vyko Lietuvos pašto ženklų paroda. Per parodos atidarymą kalbėjo miesto bibliotekos direktoriaus pavaduotojas ir du universiteto profesoriai. Jie iškėlė lietuvių tautos kultūros ir kalbos reikšmę.

Pašto ženklų savininku buvo Antanas Augustaitis.

Kitoje S. Paulo miesto bibliotekoje buvo suruošta liet. spaudos paroda.

NORI STEIGTI MUZIEJŲ

Halina Mošinskienė Mūsų Lietuvos skiltyse kelia Lietuvių tautinio muziejaus ir archyvo Brazilijoje steigimo reikalą. Ji rašo: “Reikalas yra labai svarbus, nes tai liečia mūsų tautos brangų palikimą iševijoje”. Tačiau sunku yra surasti patalpas tai įstaigai.

RINKIMAI BELGIJOJE

Vasario 26 d. Liege BLB pirmininkė sukvieta narių suvažiavimą. Susirinkimui pirmininkavo kun. J. Petrošius, lietuvių Belgijoje kapejonas, o sekretoriavo Ed. Cinzas.

Į Valdybą buvo išrinkti: Stasė Baltus—pirmininkė, Povilas Bružas ir Vytautas Slavinskas—nariai.

Atstove į Lietuvių Dienas Chicagoje išrinkta St. Baltus, o į PLJ kongresą—Robertas Galkus.

KONCERTAVO PROF. D. GERINGAS

Vasario 20 d. Luebecko katedroje davė violenčelės koncertą iš Lietuvos kilęs, šiandien laikomas geriausiu pasaulio violenčelistu, prof. Dovydas Geringas, Luebecko aukštosios muzikos konservatorijos docentas.

Profesorius atliko: Johann Sebastian Bach Suita violenčelei Nr. I D-Moll, Menueta I. Menueta II, Gigue ir kitos violenčelės kūrinius. Katedra, talpinanti daugiau kaip du tūkstančius žmonių, buvo pušiau užpildyta klausytojų ir profesorius gerbėjų. Nė vienas muzikas, arba menininkas nesusilaukia tiek klausytojų, kaip prof. Dovydas Geringas, duodamas violenčelės koncertus. Tai jau antras profesorius koncertas Luebecke.

LIETUVIŲ VYRŲ KLUBAS

Hamburgo Lietuvių vyrų klubas, vadovaujamas energingos pirmininkės—Theresės Lipšienės, išvystė gyvą veiklą. Tuo tarpu Hamburgo lietuvių vyrai, palikę nuošalyje, ilgokai stebėjo moterų darbą, ir nutarė joms nepasiduoti. Tad ir jie, susirinkę 1983 m. vasario 23 d. Hamburgo Lietuvių centre, įsteigė Hamburgo Lietuvių vyrų klubą.

Valdybon išrinkta: Mykolas Lipsys—vald. pirmininkas, Ričardas Baliulis—sekretorius, inž. Kostas Madšidlauskas—kasininkas ir kontrolierius—Izidorius Stragauskis.

Veiklos gairės: 1. Lietuvių kultūros išlaikymas, 2. Sporto ir laisvalaikio parengimai, 3. Savišvieta ir kt.

NAUJA SĄJUNGOS VALDYBA

Brazilijos Lietuvių Sąjunga sausio 23 dieną perrinko savo valdybą. Naująją S-gos valdybą 1983-84 metams sudaro: Aleksandras Bumbulis—pirmininkas, Norbertas Stasiulionis—vice-pirm., Anielė Dutkus—sekretorė, Helena Pupelis—II sekretorė, Albina Ambrozevičius—iždininkė, Franciska Garsko—knygininkė ir Bronius Šukevičius—turto globėjas.

VILNIAUS UNIVERSITETO MEDALIS TARPTAUTINĖJE PARODOJE

Skulptoriaus Vytauto Kašubos sukurtas Vilniaus universiteto jubiliejinis medalis yra atrinktas atstovauti Amerikos medalių mėnui 19-jų Tarptautinės medalių federacijos parodoje, kuri vyks šiuo metų spalio mėnesį Palazzo Medici Riccardi Florencijoje, Italijoje.

Vytauto Kašubos medali 1979 m. išleido Akademiniis lietuvių skulptūrų sąjungos Los Angeles skyriaus Medalio Komitetas Vilniaus universiteto 400 metų sukaktį pažymėti. Į Tarptautinės medalių federacijos parodą Kašubos medali atrinko Amerikos Skulptūrinių medalių asociacija.

Kun. dr. Pranas Gaida, Tėviskės Žiburių redaktorius, II Pasaulio lietuvių dienų metu, birželio 30 d. Aušrai skirtame vakare skaitys paskaitą.

SPORTAS

Edvardas Šulaitis

KAUNO ŽALGIRIUI—SIDABRAS

Paskutinius kelis mėnesius visa Lietuva gyveno krepšinio ženkle. Kuomet Lietuvos atstovai—Kauno žalgiriečiai (Vilniaus Statyba iš pretendentų į medalius grupės seniai iškrito ir pirmenybėse užėmė 10-ją vietą) Tarybų Sąjungos pirmenybėse ėjo pirmoje vietoje, jau daugumas slaptai tikėjosi seniai laukto aukso. Pagaliau kauniečiai tapo nugalėtojais, aplenkę savo rimčiausius varžovus—Maskvos CASK—daugkartinį Tarybos Sąjungos čempioną. Tačiau tos pergalės šiomet nepakako, nes nauji nuostatai reikalavo, jog dvi pirmosios komandos dar persižaisių (reikėjo laimėti dvejus iš trejų).

Ir kuomet kauniečiai Maskvoje laimėjo pirmąjį susitikimą (83-80), jau visa Lietuva džiugavo. Tada reikėjo laimėti tik vieną pergalę iš dviejų Kaune numatytų rungtynių. Antrosios rungtynės (pirmosios Kaune) buvo pralaimėtos gana dideliu taškų skirtumu (76-89), tačiau paskutiniame susirėmime prirėmė praradimo, nes normalus laikas rodė lygiąsias—70-70. Ir tik pratęsimu laimėjo maskviečiai dviejų taškų skirtumu—79-77, nors paskutinėse sekundėse sviedinį turėjo kauniečiai, tačiau nesugebėjo jo pasiūsti į krepšį. Todėl auksas atiteko Maskvai, o sidabru turėjo pasitenkinti kauniečiai, nors ir buvo verti aukso, kurio jau seniai nebuvo matę.

Šias rungtynes mačiusieji tvirti-

na, kad jos prašoko 1939 metų Europos pirmenybių susitikimą Lietuva-Latvija toje pačioje Kauno halėje.

Štai žurnalistas Saliamonas Vaintraubas apie jas rašo:

Gera prisimenu krepšinio karštiligę 1939 m. Kaune, per Europos pirmenybes. Ano meto įvykius kur kas pranoko dabartiniai. Jei senutėje sporto halėje būtų ir šimtas tūkstančių vietų—vis tiek jų nepakaktų. Nors ir televizija po du kartus per dieną rodė rungtynes.

Tuomet, 1939 m. Europos pirmenybėse, Lietuvos krepšininkams talkino penki JAV lietuviai—su olimpinės rinktinės—Berlyno žaidynių čempionės—kapitonu, Pranu Lubinu priešakyje. Dabar abiejose komandose—Maskvos ir Kauno—aštuoni pasaulio čempionai (penki—CASK, trys—Žalgirio klubas), dar neseniai tolimojoje Kolumbijoje nugalėję ir krepšinio gimtinės—JAV rinktinę. Turtinga nūnai Tarybų Lietuvos krepšininkų laimikių kolekcija: joje (vyrų ir moterų)—12 olimpinė (iš to skaičiaus—4 aukso), 9—pasaulio (6 aukso) ir 66 Europos pirmenybių (56 aukso) medaliai. Kauno Žalgirio vyrai Tarybų Sąjungos čempionatuose ligi šiol dukart buvo pirmi, tris kartus—antri, šešis—treti.

Sporto laikraščio bendradarbis Vyt. Zelinkas apie baigmines rungtynes taip sakė:

Kaune ir visoje mūsų respublikoje tokio ažiotažo dar nėra buvę. Atrodė, kad visi tik apie tai

Kauno Žalgirio krepšinio komandos žaidėjai su treneriais [kairėje]—Tarybų Sąjungos vicečempionai po vėliausių rungtynių Kauno halėje kovo 20 d. Jie pasipuošę sidabro medaliais ir vicečempionų juostomis.

V. Kapočiaus nuotr.

kalbėjo, laukė tos dienos, kai Kauno Žalgiris taps Tarybų Sąjungos čempionu, pakartos tolimų 1947 ir 1951 metų pergales. O norinčių patekti į Kauno sporto halę buvo tiek, kad gal tik Marakanos stadionas juos galėtų sutalpinti.

Iki šiol ir tokios situacijos nėra buvę. Du kartus kauniečiai čempionais tapo toli nuo Lietuvos—Tbilisyje ir Odesoje, o ši kartą auksas sušvito namuose, pamėgtoje sporto halėje, kuri padovanojo ir Europos čempionų titulų... Tad kas gi nenorėtų betarpiškai dalyvauti tų įvykių sukuryje, savo rankomis paliesti aukso medalius. Todėl ir sporto mėgėjai tarsi klasikinių detektyvų herojai visokiais būdais medžiojo "bent vieną bilietuką", panaudodami visą savo išmonę... Be to, iki šiol nebuvo šalies krepšinio pirmenybių istorijoje ir tokio papildomo finalo.

Vilniaus Tiesos dienraštyje po paskutinių rungtynių įdėtas rašinys su antrašte "Lėmė paskutinės

rungtynių sekundės". Ten taip rašoma:

Pasibaigė 50-asis TSRS vyrų krepšinio čempionatas. Aukso medalius aštuntus metus iš eilės laimėjo Maskvos CASK komanda. Tačiau, kaip sakė kariškių kolektyvo treneriai bei žaidėjai, ši pergalė buvo sunkiausia. Sunkiausia todėl, kad iki pat čempionato finišo koja kojon su CASK sportininkais ir net truputėlį priekyje jų žengė Kauno žalgiriečiai. Aukso medalių likimas sprendėsi trečioje papildomose rungtynėse, tiksliau—paskutinėse šio dramatiško susitikimo sekundėse. Po pratęsimo Kauno "Žalgirio" krepšininkai pralaimėjo—77:79 (70(70), 36:39).

Lemiamose rungtynėse Žalgiriui taškus pelnė: S. Jovaiša-20, A. Sabonis-18, V. Chomičius-14 (beje, šie visi yra pasaulio krepšinio čempionai), V. Masalskis-12, M. Arlauskas ir R. Čivilis po 6, G. Krapikas-1.

Skaitytojus prašome: nepamirškite atnaujinti Vienybės prenumeratą.

Sparčiai auganti milijoninė

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA

Yra geriausia ir patogiausia bankinė įstaiga visiems lietuviams.

- KASA už paprastas taupymo sąskaitas moka **9%**
- Už IRA pensijų indėlius KASA šiuo metu moka **11%**
- Už didelius ir mažus sertifikatus KASA moka kiek galima aukščiausius procentus.
- Visiems taupytojams KASA lengvomis sąlygomis suteikia visų rūšių paskolas.

—KIEKVIENO ASMENS INDELIAI KASOJE APDRAUSTI IKI 100,000 DOL.—

KASOS įstaiga veikia savaitės dienomis nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro, o penktadieniais iki 6 val. ir šeštadieniais iki 5 val. vak.

KASOS adresas: 86-01 114th Street, Richmond Hill, N. Y. 11418. Telefonas: [212] 441-6799

KASA kviečia visus jungtis į lietuvišką taupymo įstaigą.

SILVER BELL BAKING CO.

A. Radziūnas, savininkas

Mūsų specialybė lietuviška duona, pyragai vedybiniais ir kitokiems pokyliams.

Tel. 779-5156

43-04 JUNCTION BLVD., CORONA, QUEENS, N. Y. 11368

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudos ir visais reikalais kreipkitės į

John Orman Agency

REAL ESTATE & INSURANCE

PILDOMI MIESTO, VALSTYBĖS IR FEDERALINĖS VALDŽIOS MOKESČIŲ PAREIŠKIMAI.

Geriausias patarnavimas

110-04 JAMAICA AVE., RICHMOND HILL, N. Y. 11418
Telefonas: Virginia 6-1800

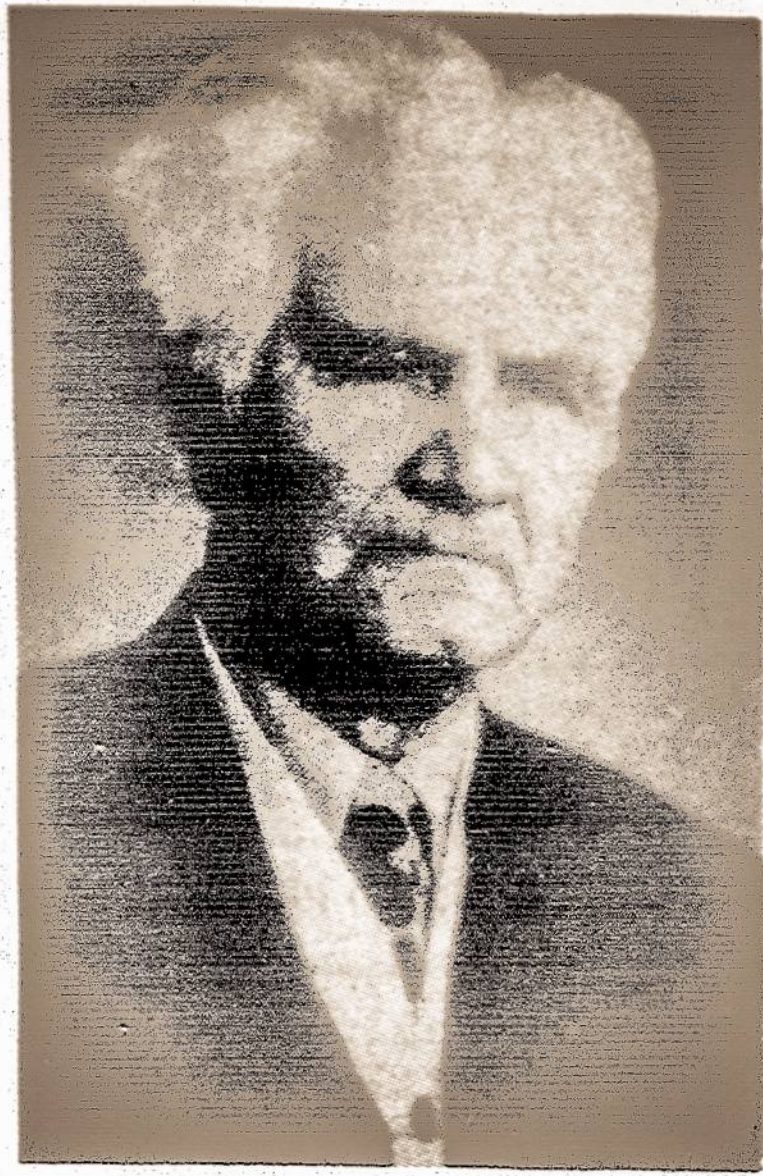
Vilniuje mirė Vincas Uždavinsys

Giliu liūdesiu praneša našlė, kad kovo 20 d. 4 v. ryto, po ilgos ir sunkios ligos mirė Vincas Uždavinsys, rašytojas, žurnalistas, Vilniui Vaduoti Sąjungos sekretorius. Palaidotas kovo 23 d. Vilniuje, kurį jis taip mylėjo, visą gyvenimą pašventė.

Su velioniu Vincu susitikom ir į artimus ryšius suėjom, kai 1936-aisiais metais patekom Chicago su nepriklausomos Lietuvos vaizdų filmais. Tuo metu jį radom Antano Vanagaičio ir Juozo Bačiūno globojamą. Jis Amerikon buvo atsiųstas skaityti paskaitų apie pavergtąjį Vilnių ir parinkti aukų. Būdami Chicagoj, kur tuo metu buvo 13 lietuvių parapijų ir daug klubų su salėm, po to išvažiuodami į kitas lietuvių kolonijas už Chicago, net iki Omaha, Nebraska, Vincas prisijungė prie mūsų, rasdamas paruoštą publiką.

Vėliau mūsų keliai išsiskyrė. Po kelių metų kilo karas, visiems žinoma, kas tada dėjosi Lietuvoj. Vėliau sužinojom, kad Vincas buvo išvežtas į Sibirą, Vorkuton, pačioj žiauriausioj šiaurėj, kur gyvuliškoje sąlygose iškalėjo 9 metus. Išliko gyvas. Pagrįžo Lietuvon, bet nepritapo prie tų, kuriuos sovietai galėjo prikinkyti jų propagandai komunistinei sistemai garbinti ir liaupsinti. Jis savajai tautai pasiliko ištikimas... iki pat mirties.

Vinco brolis čia gimęs ir gyvenęs JAV kartu su kai kurių Vinco prietelių pagalba, sudarė iškviėtimą (painius formalumus) Vincui atvykti Amerikon į svečius: pasimatyti su giminėmis ir tais dar

Vincas Uždavinsys

gyvais senosios kartos pažįstamais, fiziniai ir dvasiniai atsigauti. Paduoti visi dokumentai Vidaus Reikalų Ministerijos Vizų ir Registracijos įstaigai Vilniuje nieko nesulaukė. Išgulėję dokumentai metus laiko prarado savo galiojimą. Reikėjo vėl naujus daryti. Tokia jau sistema, ne vieno viršininko sprendimas, o komisarų kolektyvo. Taip Vincas duso...

Tegu jam būna lengva Vilniaus žemelė, kurią jis taip mylėjo, kuri dar daugiau palengvės, kai nuožmusis pavergėjas išsikraustys.

Kazimieras Matuzas

P.S.—Šią liūdną žinią Vienybei telefonu pranešė ir Vinco brolis—net iš Havajų salų.

Mirė rašytojas Juozas Keliuotis

Kovo 25 d., Vilniuje mirė Juozas Keliuotis, literatas, žurnalistas, vertėjas, senosios lietuvių kūrybinės inteligentijos atstovas, aktyviai dalyvavęs kultūriniame Lietuvos gyvenime.

Keliuotis buvo gimęs 1902 m. rugpjūčio 22 d. valstiečių šeimoje Joniškyje (Rokiškio raj.). Baigęs gimnaziją, studijavo literatūrą, filosofiją, meno istoriją, sociologiją, žurnalistiką Kauno universitete, vėliau Prancūzijoje, Sorbonos universitete.

Jis sudarė ir redagavo literatūrinį almanachą **Granitas** (1930). Leisdamas ir redaguodamas savaitinį kultūros žurnalą **Naujoji romuva** (1931-1940), stengėsi sutelkti įvairių kryptių inteligentiją—rašytojus, menotyrininkus, sociologus. Žurnalas nemaža padėjo to meto jauniems talentingiems dailininkams, populiarindamas jų kūrybą, palaikydamas naujus jų meninius ieškojimus, naujas dailės formas.

Tų dailininkų tarpe buvo J. Vienožinskis, V. Eidukevičius, J. Mikėnas, A. Samuolis, A. Gudaitis, V. Vizgirda, V. K. Jonynas, L. Truikys, M. Bulaka, V. Petravičius, P. Augius-Augustinavičius ir kt.

Keliuotis aktyviai dalyvavo tuometinės Lietuvių rašytojų draugijos veikloje. 1940 metų pradžioje išleido savo romaną "Svajonės ir siaubas".

Daugumoje to laikotarpio straipsnių, taip pat knygose "Visuomeninis idealas" (1935), "Šių dienų spaudos problemos" (1936) Keliuotis propagavo idealistinę požiūrį į literatūrą ir meną, neokatolicizmo tendencijas, neoromantizmą.

Tarybiniu laikotarpiu Keliuotis išvertė H. Bazeno, A. Dode, E. Jonesko, Ž. P. Sartro, Voltero ir kitų rašytojų kūrinių.

Kaupė medžiagą ir rašė atsiminimus apie J. Tumą Vaižgantą, V. Krėvę-Mickevičių, J. A. Herbachauską, S. Nėrį, F. Kiršą, V. Mykolaitį-Putiną, B. Sruogą, S. Čiurlionienę, I. Simonaitę, dailininką V. Eidukevičių.

Tų atsiminimų ištraukų buvo spausdinta Lietuvos periodikoje.

Keliuotis mėgo rašyti eilėraščius.

Nors ir sirgdamas, negaluodamas, jis ligi pat paskutinių savo gyvenimo dienų domėjosi daile, filosofija, poezija, menotyra, naujomis knygomis, naujais leidiniais.

Dr. Žigas iš Australijos prieš 30 metų nuvyko į Naująją Gvinėją. Ten pastoviai išsikūrė. Jis išaiškino nervų ligą, kuri pasirodė užkrečiama virusinė liga. Savo atradimu atkreipęs pasaulio medicininių sluoksnių dėmesį, dr. Žigas išrinktas Queensland medicinos tyrimų instituto nariu.

V. Uždavinsys, būdamas Amerikoje dalyvavo SLA Pild. Tarybos susirinkime, kuriame pasirašomos dėl Vilniaus okupacijos protesto rezoliucijos prieš lenkus. Iš k. į d.—Garbės narys dr. Jonas Šliūpas, sek. dr. M. J. Vinišas, prez. adv. F. J. Bagočius, teisėjas F. Laukaitis. Stovi: SLA išd. gl. S. Mockus; vicepr. J. K. Mažukna; išd. glob. E. Mikužiūtė; SLA veteranas P. W. Birštonas; išd. adv. K. P. Gugis; Tėvynės red. S. E. Vitaitis; Vilniui vaduoti S-gos atstovas Vincas Uždavinsys.

ATIDARYTAS NAUJAS DANTŲ GYDYMO CENTRAS

DR. DONATAS ALEKSANDRAVIČIUS, VEDEJAS

Metro Dental Service, P. C.

116-06 MYRTLE AVENUE
RICHMOND HILL, N. Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrengimai, patogus privažiavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: [212] 441-0909

Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

Vytautas Beleckas ir sūnus Jonas, sav. Winter Garden svetainės, 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogomis. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

WALSH & CASSESE

FUNERAL HOME, INC.

104-38 JAMAICA AVENUE

RICHMOND HILL, N. Y. 11418

212-849-2775

212-843-4620

OUR CHAPELS CAN ACCOMMODATE 200 PERSONS.

PARKING ON PREMISES.

J. MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME

MODERNI, VĖSINAMA KOPLYČIA

A. J. BALTON-BALTRŪNAS

LICENSED MANAGER AND NOTARY PUBLIC

660 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y. 11211

Tel. STagg 2-5043

Juozas Kavaliauskas

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

Licensed Pennsylvania and New Jersey

1601 S. SECOND STREET, PHILADELPHIA, PA.

Telefonas DEwey 4-5136

VIENYBĖ

Vitalis Žukauskas, vienas geriausių publikos linksmintojų New Yorke, Didžiosios savaitės pamaldos, buvo gražios, sėkmingai prarastos. Didįjį Ketvirtadienį atlikta kojų plovimo ceremonija. Vakaraus apeigose dalyvavo daug parapijiečių.

Prisikėlimo pamaldos, taip pat praėjo išpūdingai. Parapijos choras, vedamas muziko Liūdo Stuko, pirmą kartą atliko jo tai progai sukurtas mišias ir tradicines velykines giesmes.

Solo sugiedojo solistas baritonas Mečys Razgaitis.

Kun. kleb. Vytautas Palubinskas pasakė turiningą pamokslą, o po pamaldų dalyvius pakvietė prie bendro velykinio stalo. Vaisės skaniai paruošė naujoji parapijos šeimininkė Pulkerija Turulienė. Parapijiečiai pasivažiavo Velykų tradiciniais skanėstais—lietuvišku midum ir margučiais.

Parapijos vadovybė ir klebonas kviečia Manhattano ir artimesnės apylinkės lietuvius dalyvauti lietuviškose pamaldose ir jungtis į jaukų lietuvių būrį New Yorke didmiesty.

NEW YORKO SPORTININKAMS

Suma lietuviškai 11 val. Bažnyčios adresas—570 Broome St., (kampus Broome ir Varrick, prie Holland tunelio). Klebonija: 32 Dominick St., New York, N. Y., TEL. 212 255-2648.

AUŠROS VARTŲ PARAPIJA MANHATTANE ATGYJA

Aušros Vartų parapijoje New Yorke, Didžiosios savaitės pamaldos, buvo gražios, sėkmingai prarastos. Didįjį Ketvirtadienį atlikta kojų plovimo ceremonija. Vakaraus apeigose dalyvavo daug parapijiečių.

Prisikėlimo pamaldos, taip pat praėjo išpūdingai. Parapijos choras, vedamas muziko Liūdo Stuko, pirmą kartą atliko jo tai progai sukurtas mišias ir tradicines velykines giesmes.

Solo sugiedojo solistas baritonas Mečys Razgaitis.

Kun. kleb. Vytautas Palubinskas pasakė turiningą pamokslą, o po pamaldų dalyvius pakvietė prie bendro velykinio stalo. Vaisės skaniai paruošė naujoji parapijos šeimininkė Pulkerija Turulienė. Parapijiečiai pasivažiavo Velykų tradiciniais skanėstais—lietuvišku midum ir margučiais.

Parapijos vadovybė ir klebonas kviečia Manhattano ir artimesnės apylinkės lietuvius dalyvauti lietuviškose pamaldose ir jungtis į jaukų lietuvių būrį New Yorke didmiesty.

Suma lietuviškai 11 val. Bažnyčios adresas—570 Broome St., (kampus Broome ir Varrick, prie Holland tunelio). Klebonija: 32 Dominick St., New York, N. Y., TEL. 212 255-2648.

Liet. Kat. Mokslo Akademijos New Yorke židinys gegužės 1 d., sekmadienį, 4 v. p. p. Kultūros židinio posėdžių kambary šaukia susirinkimą, į kurį visus kviečia atsilankyti. Bus pranešama apie dvylikąjį Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos suvažiavimą ir skaitoma paskaita—“Krikščionybės įvedimas Lietuvoje”.

Kas norite parduoti prieinama kaina naudotą geram stovyje automašiną, kreipkitės telefonu

Šis 84 būtų namas, 200 Highland Blvd., skersai gatvės nuo Vienybės, prieš 25 metus buvo vienas gražiausių apylinkėje. Miestui perėmus nuosavybę ir tame name apgyvendinus “welfare” gyventojus, prasidėjo vandalizmas, namas tapo visai apleistas. Šį pavasarį, atsiradus pirkėjui, namas pradėtas remontuoti. Įrengiami liuksusiniai butai. Būtų gerai kad jame apsigyventų daugiau lietuvių.

Kultūros židinyje vienoje pramogoje susitikę kalbasi Aušros Vartų parapijos [Manhattane prie Holland Tunelio] klebonas kun. Vytautas Palubinskas, K. Miklas, V. Alksninis.

Dar apie 13-ąją dailininkų parodą

Dailės parodą suruošti New Yorke yra komplikotas sunkus darbymetis, kai patys dailininkai viens kita diskriminuoja. Ruošiant grupines parodas, reikia tiesiog odisejiško apskukimo! Gal kitur yra kitaip?

Ir šiais metais 13-oji Vasario 16-ajai skirta dailės paroda buvo ilgų pasitarimų ir kuliarinių kombinacijų produktas.

Vasario 16-osios minėjimas yra ne tik lietuviui brangiausias dienos bei pagerbimas žuvusių ir tebežūstančių dėl Lietuvos laisvės priminimas, bet kartu yra prasmingas paskatinimas ir šauksmas į visus ryžtis kūrybiniam darbui visų gyvenimo barų apimtyje.

Vasario 16-ajai rengiama dailės paroda nėra skirtina profesinai reprezentacijai. Savo esme ji greičiau yra dvasinė manifestacija, tautinės sąmonės kovingas kūrybinis nusiteikimas nepalūžti-išverti iki (laimėjimo) pergalės egzistencinėje tautos kovoje. Tačiau paroda neturi prarasti kokybės, meninės vertės, todėl eksponatus jai turėtų atrinkti dailininkų jury.

Šioje parodoje daug paveikslų buvo iš tolimų vietovių, net iš Europos-Paryžiaus ir Švedijos; New Yorkan į Vasario 16-osios parodą jie atskrido iš Chicagos, A.

Kezio, JS, Galerijos, kur jie buvo Galerijos suruoštoje parodoje eksponatais.

Dailės parodai yra didelis pliusas, ir ji tampa patrauklesnė, kai joje dalyvauja rečiau matomi dailininkai, nors jie būtų ir seni pažįstami. Bet nemažiau svarbu ir jaunesnieji dailininkai ir patys jauniausieji. Jų daugiau ar mažiau kas metai pradeda dailininko karjerą. Verta jų ieškoti, surasti ir jų darbus parodyti.

Kviečiant dailininkus iš tolimų miestų, tampa aktualus transporto išlaidų klausimas. Reikėtų iš kalno susitarti, kad ir paveikslų gražinimo išlaidas sumoka pats dailininkas.

Šiai parodai dailininkus kvietė ir parodą surėdė dailininkas J. Bagdonas. Ar gi jis turėtų sumokėti paveikslų pervežimo išlaidas? Jeigu parodos dailininkas nesirūpina pasiimti savo paveikslus, tai tegul jie ir stovi kur nors padėti, kol autorius juos teiks pasiimti.

Dailės parodos organizavimui būtinas rengėjų ir dailininkų bendradarbiavimas.

Šioje parodoje dalyvavo 30 dailininkų su 93 paveikslais. Paroduota—9. Jonas Kiznis

Dail. Reginos Ingelevičienės-Matuzonytės pomirtinė apžvalginė paroda įvyks gegužės 7-8 d. d. Kultūros židinio didžiojoje salėje. Parodos proga išleidžiamas katalogas, kuriame bus kelios spalvotos reprodukcijos. Atidaryme kalbą pasakys dail. Aleksandra Kašubienė. Parodą rengia dailininkės dukros—Mara Vygantienė ir Gina Kudžmienė.

Dail. Aleksandra Vitkauskaitė-Merker, gegužės 6—birželio 1 dalyvauja Nabisco Corp., E. Hanover, N. J., parodoje, o birželio 1—birželio 17—Modern Artist Guild parodoje—Prelude to Summer. Paroda vyks Paramus Community mokykloje.

Harmonija kvartetas balandžio 23 d., šeštadienį; atliks programą skautų sukaktuviniame koncerte Kultūros židinyje. Muzikas Viktoras Ralys, vadovaujas Apreiškimo ir Perkūno choram, prieš porą metų jį suorganizavo,

Vienybė, 1983 m. balandžio 15 d.